

La veu del poble

Les campanes
formen part
de la nostra
tradició
cultural
i religiosa

P 8-11

Carne Escapes

Campana d'Enviny, nucli agregat a Sort, al Pallars Sobirà.

«SEMPRE VAIG TENIR LA CERTESA QUE DÉU M'ACOMPANYAVA» (P 3 i 23-27)

La Gna. Gloria Cecilia Narváez va passar gairebé cinc anys segrestada per jihadistes

ràdio estel

Programació especial de Setmana Santa

10 d'abril, Diumenge de Rams:

10.30 h La taula de l'Evangeli

11 h Benedicció de Rams i Eucaristia, des de la Catedral de Barcelona

18.45 h Vespres, des de Montserrat

19.15 h Missa de Diumenge de Rams, des de la Catedral de Barcelona

14 d'abril, Dijous Sant:

7.30 h Laudes, des de Montserrat

18.30 h La taula de l'Evangeli

19 h Missa de la Cena del Senyor, des de la Catedral de Barcelona

15 d'abril, Divendres Sant:

8 h Laudes, des de Montserrat

15 h Sermó de les 7 paraules, des de la Catedral de Barcelona

16.30 h La taula de l'Evangeli

17 h Acte litúrgic de la Passió del Senyor, des de la Catedral de Barcelona

16 d'abril, Dissabte Sant:

8 h Laudes, des de Montserrat

18 h Vespres, des de Montserrat

22 h Vetlla Pasqual, des de Montserrat

17 d'abril, Diumenge de Resurrecció:

8.30 h Laudes, des de Montserrat

11.30 h La taula de l'Evangeli

12 h Missa de Pasqua, des de la Catedral de Barcelona

18.45 h Vespres, des de Montserrat

19.15 h Missa, des de la Catedral de Barcelona

5 d'abril, Dilluns de Pasqua:

18.45 h Vespres, des de Montserrat

19.15 h Missa, des de la Catedral de Barcelona

SEGUEIX-NOS

MN. MIQUEL RAMÓN
Director

Desert i llibertat

A la Bíblia, el desert és el lloc de trobada amb Déu i, al mateix temps, el lloc de la prova i la temptació. El temps de Quaresma ens convida a transitar el nostre desert personal, que moltes vegades no és un lloc geogràfic, sinó un paisatge interior. Al desert l'home es troba davant seu i davant Déu, no pot mirar cap a una altra banda.

L'experiència de vulnerabilitat i d'indigència que es viu al desert ens ajuda a situar-nos amb humilitat al món en què vivim. El Dimecres de Cendra se'ns recordava: «Pols ets i en pols et convertiràs», per ser conscients de la nostra fragilitat i la necessitat d'estar constantment sostinguts pel Senyor. La nostra fe, al contrari del que passa al món, no es recolza en la nostra seguretat, autonomia i fortalesa. Més aviat es tracta de reconciliar-nos amb la nostra petitesa, amb la nostra incapacitat, que es posa de manifest en les experiències de desert que travessen la nostra vida quotidiana.

En el cas de la germana Gloria Cecilia Narváez, franciscana de Maria Immaculada, el desert interior i l'exterior han coincidit durant els gairebé cinc anys que ha estat segrestada a Mali per grups jihadistes, en ple desert del Sàhara. La privació de llibertat i el tracte inhumà no van impedir a la germana

Gloria nodrir-se de la fe en Déu. Cada dia dibuixava un calze i un sagrari a la sorra del desert i assistia espiritualment a l'Eucaristia, augmentant així el seu desig de rebre el pa viu baixat del cel. L'experiència del segrest la va unir més a Déu, la va fer percebre la seva absoluta necessitat d'Ell i la va motivar a pregar pels seus segrestadors. Tenia els braços encadenats, però la seva ànima era lliure.

No cal viure la mateixa experiència que la germana Gloria per comprendre la importància del desert en la vida del cristià. De fet, en la nostra quotidianitat tenim ocasions d'experimentar aquest desert, que el podem viure com una limitació o bé com una oportunitat. Transitar el desert significa reconciliar-nos amb la nostra caducitat, comprendre que el desig d'infinit, d'estimar i ser estimats, que portem dins del cor, no podem omplir-lo nosaltres mateixos. En el diàleg amb la Samaritana (Jn 4,5-42) Jesús posa davant de la dona el desert que ha viscut, mentre que, a la vegada, li mostra l'aigua viva que salta fins a la vida eterna. Així és Déu; no ens assenyala la nostra aridesa per deixar-nos en la sequedat, sinó perquè siguem conscients de la nostra set i puguem beure d'Aquell que veritablement sacia el cor de l'home.

Contingut

03

Editorial

05

La setmana

06

Opinió

08

En primer pla

13

Vida eclesial

21

Opinió

23

L'entrevista

28

Carta dominical

30

Bíblia

32

Litúrgia

34

Espai lectors

36

Cultura

46

Agenda

47

Des del carrer

L'impacte de l'augment de preus en les comunitats cristianes

PÀGINA 16-17

36-38

Enguany es reprenen presencialment els actes de la Setmana Santa

El cisma de l'Església ortodoxa per la guerra d'Ucraïna

PÀGINA 18-19

La comunitat de Taizé i el jovent

PÀGINA 34

47 Irene Herrero, membre de Notemo, organitzador del congrés «Teologia del cos»

La setmana en tuits

PAPA FRANCESC @PONTIFEX_ES

Els ancians poden ensenyar a les joves generacions a confiar en Déu, a ser misericordiosos i resar amb fervor no únicament en els períodes de serenor, sinó, sobretot, en els temps difícils

CARDENAL JOAN JOSEP OMELLA @OMELLACARDENAL

Arquebisbe de Barcelona i president de la CEE

Les treballadores de la llar tenen un salari indigne. Sense vacances, ni indemnització en cas de comiat. Tractem amb dignitat aquestes germanes nostres. Siguem justos

RAFAEL NARBONA @RAFAEL_NARBONA

Periodista

Menys filosofia vol dir menys capacitat per comprendre, interpretar i conviure. La filosofia no és mera arqueologia, sinó una crònica del

progrés de la humanitat. Ens mostra el camí des de les agrupacions tribals fins a les nostres actuals societats democràtiques

CRISTINA SÁNCHEZ AGUILAR @CSANCHEZAGUILAR

Subdirectora d'«Alfa y Omega»

Ella subjecta fort un avió groc de fusta. Una maqueta d'aquestes que pintes amb el pare un diumenge. Una cosa senzilla, però tan apreciada com per dur-la a la mà durant cinc dies de fugida amb la mare. Així és la frontera entre Ucraïna i Eslovàquia

ÀNGEL RODRÍGUEZ @ANGELDELAWE

Periodista

Les campanes de la catedral de Girona toquen a difunts. S'ha mort el bisbe Francesc

Escollat a Ràdio Estel

IGNASI MIRANDA

Ajuda agraïda

La nostra programació va incloure, el 30 i el 31 de març, informacions sobre la Campanya Xtants 2022, en marxa des del 4 d'abril i amb la qual la Conferència Episcopal anima els ciutadans a marcar la X de l'Església a la Declaració de la Renda. El director del Secretariat per al Sostèniment de l'Església a Espanya, José María Albalad, va explicar a l'espai *Sense distància* que «es vol posar el focus en totes les històries humanes que hi ha al darrere de les xifres i que ajuden a veure directament la tasca social i espiritual de l'Església». Tino, Erika, Rosa, María, Álvaro, Blanca i Guillermo són els testimonis.

El responsable econòmic de l'Episcopat va recordar que marcar la X, «a la casella de l'Església i també a la d'altres finalitats socials, és una decisió lliure que no perjudica ningú i no té cap cost per al contribuent». Va assegurar, a més, que «són molts els no creients o no practicants que valoren el servei de l'Església a la societat». Els missatges es poden veure en el web portantos.es, amb la versió de televisió, ràdio i xarxes socials.

L'efemèride de la setmana

17 d'abril del 1873: neix a Sabadell el pintor historicista Antoni Estruch, autor d'un gran nombre d'obres pictòriques sobre el Nou Testament.

Zoom

CARME MUNTÉ

Agustí Codinach

Al tancament d'aquesta edició, ens ha arribat la trista notícia de la mort del bisbe de Girona, Francesc Pardo, als 75 anys d'edat, després d'unes complicacions a l'estómac que no ha pogut superar. Nascut a Torrelles de Foix (Alt Penedès) el 26 de juny de 1946, Benet XVI el va nomenar bisbe de Girona el 16 de juliol del 2008, diòcesi de la qual va prendre possessió el 19 d'octubre del mateix any, en una celebració en què també va rebre l'ordenació episcopal. Ens unim en la pregària a tota la comunitat cristiana de la diòcesi de Girona. En el proper número de *Catalunya Cristiana* el tindrem ben present.

DES DEL MONESTIR

La Pilarín

Aquests dies en sentim a parlar, de la Pilarín Bayés! Voldria fer-li un petit homenatge. Molts de la meva generació hem après a mirar el món amb els ulls alegres dels seus dibuixos, uns ulls que, d'entrada, semblen pintats allà on no haurien d'estar i que, tanmateix, ens ajudaven a enfocar la nostra mirada i l'omplien de color i d'alegria. Recordo, de la catequesi d'infant, l'escena del paralític baixat per un forat del sostre fins a Jesús, i més recentment, la Bíblia de tots (2013), que em vaig fer regalar, fa uns anys, per Reis, amb escenes incomparables, com per exemple la de l'anunciació de l'àngel a Maria.

Vaig tenir el privilegi d'escriure el text de la *Petita Història de sant Benet* (2011), que ella va il·lustrar, i si bé no hi vaig tractar directament, per a mi va ser un goig immens

descobrir com havia plasmat amb els seus dibuixos la imatge de sant Benet que jo havia volgut transmetre, just la que jo havia volgut transmetre.

Ha de ser molt gratificant posar aquest do, el de reescriure la realitat amb una ploma i un pinzell: és prodigiós veure com els dibuixos van sortint, d'un sol traç, dels seus dits. Se m'acut que ha de ser una mica com participar en l'obra creadora de Déu, que comença dibuixant amb amor sobre el full blanc de l'univers, els paisatges, els homes i les dones, mentre les escenes van prenent vida, color i llibertat pròpia.

A la *Petita Història del monestir de Poblet* (2005) hi ha un dibuix d'una vista aèria del monestir, amb les seves construccions sòbries i solemnes, enmig d'un paisatge rio-

LLUÍS SOLÀ
Monjo de Poblet

ler i ordenat, que em fa pensar una mica en això, en l'obra creadora del bon Déu, i en la tasca dels monjos que no és altra que la de posar una mica de bellesa i una mica de llum en aquest món nostre que s'entesta a tornar al caos de la guerra i de la destrucció, del desamor i de la lletjor.

Aquesta és la tasca, entenc, de la Pilarín, amb els seus dibuixos. Ajudar-nos a ordenar el món, a pintar-lo de colors bells, a mirar-lo i a estimar-lo amb els ulls i els somriures dels seus personatges, amb esperança.

Gràcies, Pilarín, i per molts anys!

És prodigiós veure com els dibuixos van sortint, d'un sol traç, dels seus dits

JOSEP ORIOL PUJOL I HUMET
Director General de la Fundació
Pere Tarrés

Coneixes els pares d'un company, es manifesten una família cristiana, vinculada a una comunitat, amb devoció a Montserrat... Però el seu fill sempre l'has percebut allunyat, indiferent, descontent amb l'estructura eclesial.

Els joves han desaparegut de la majoria de parròquies, alguns hi són atrets per uns pocs preveres que se n'ocupen però, majoritàriament, se'n distancien amb el temps. Diversos matrimonis, en converses profundes, manifesten malestar i perplexitat per la desconexió total dels seus fills d'una vida de fe en la qual els van voler educar. És llavors quan surt la pregunta, tant en sentit familiar com comunitari: «Què no devem haver fet prou bé?» I d'aquesta pregunta se'n deriva certa angosta: tot i per-

LA SAL DE LA TERRA

Què no devem haver fet prou bé? (I)

cebre'ls bones persones, aquests joves perden la plenitud que aporta el creure, el sentit que dona a les nostres vides, els llaços profunds travats en el marc eclesial...

És innegable que l'ambient de pregària en família, potser, no els va omplir prou. És cert que probablement el nostre testimoni de vida és millorable i, possiblement, no del tot coherent amb la fe. I aquí podem sumar tots els contratestimonis de l'estructura eclesial que van des d'alguns casos de pederàstia fins a l'obsessió per fixar normes a la vida sexual, passant per la nul·la

implicació d'una majoria dels preveres amb els joves, la identificació política de part de la jerarquia eclesial i una imatge distorsionada a la contra que difonen els mitjans de comunicació.

En qualsevol cas, poc en traurem d'esplaiar-nos a trobar «culpables», i més si són aliens. Creiem que és fonamental veure quins són els valors imperants en la nostra societat: el mercat i la seva publicitat que ho inunden tot, l'hedonisme, certes ideologies hegemòniques que també hi influeixen... però enfront d'aquests valors hi ha opcions de vida de molts fills i filles de famílies cristianes que treballen pel bé comú, pel medi ambient, que són austers... Acceptem-ho, millorem el testimoni i la pregària tot aprenent del que veiem en ells.

Molts fills i filles de famílies cristianes treballen pel bé comú

JOAN JOSEP
OMELLA OMELLA
Cardenal arquebisbe de Barcelona

Crist és la nostra esperança

Avui, diumenge de Rams, faig meva i us trasllado una petició del papa Francesc en el seu missatge de Quaresma d'aquest any. És una petició que ens servirà de preludi a la Setmana Santa. Així ens demana: «No ens cansem de pregar. Jesús ens ha ensenyat que és necessari pregar sempre sense defallir (Lc 18,1). Necessitem pregar, perquè necessitem Déu. Pensar que en tenim prou amb nosaltres mateixos és una il·lusió perillosa.»

Tinguem en compte aquesta petició. Cal que intensifiquem la pregària durant la Setmana Santa, especialment a partir de la contemplació dels misteris centrals de la fe. Aquest dies la celebració comunitària d'aquests misteris ens ajudarà a aprofundir en la nostra fe.

El Sant Pare ens recorda que amb la pandèmia hem palpat la nostra fragilitat personal i social, i podem afegir que, amb la presència de la guerra a Ucraïna, hem pres consciència de la fragilitat de la pau a Europa. Aquesta fragilitat ens pot ajudar a unir-nos interiorment i espiritualment a l'experiència de fragilitat i abandó en Déu, viscuda per Jesús durant la seva Passió.

El Papa reflexiona i ens diu que «ningú no se salva sol perquè anem tots en la mateixa barca enmig de les tempestes de la història; però, sobretot, ningú no se salva sense Déu, perquè només el misteri pasqual de Jesucrist ens concedeix vèncer les fosques aigües de la mort. La fe no ens eximeix de les tribulacions de la vida, però ens permet travessar-les units a Déu en Crist, amb la gran esperança que no enganya i que té per penyora l'amor que Déu ha vessat en els nostres cors per mitjà de l'Esperit

Sant (cf. Rm 5, 1-5)».

Crist és la nostra esperança, per a nosaltres i per a tot el món. Aquest any celebrem aquest diumenge de Rams llegint el relat de la Passió de l'Evangeli de Lluc, qualificat com l'Evangeli de la misericòrdia de Déu. El Profeta podrós en obres i paraules és condemnat a mort a Jerusalem. I ho podem veure de manera especial en el preciós diàleg que té Jesús amb el bon lladre. Us convido a rellegir-lo i a meditar-lo. Aquest relat ens fa sentir prop del cor de Jesús ple de misericòrdia, ple d'amor entranyable i gratuït.

La Mort i la Resurrecció de Jesús apareixen profundament unides en l'Evangeli de Lluc, que escriu, sobretot, per als no jueus, per al món dels grecs. En la seva Resurrecció, Jesús es presenta com el Vivent que comunica l'Esperit de Déu tant a jueus com a grecs, és a dir, a tots nosaltres. I, amb l'Esperit, Crist ens comunica la pau, el perdó dels pecats, l'esperança, la llibertat de fills, la reconciliació i la capacitat d'estimar fins a la fi.

D'aquesta manera, Jesús, amb la seva Passió, Mort, Resurrecció i Ascensió, es fa solidari amb tots els homes i dones que sofreixen i moren. Jesús gloriós ve per comunicar gràcia i perdó a tothom. Per això, era necessari que Jesús morís i ressuscités a Jerusalem, perquè la seva glòria fos la nostra justícia i la nostra esperança, ja que Déu Pare «volia que fóssim lloança de la seva glòria, nosaltres que des del principi tenim posada en Crist la nostra esperança» (Ef 1,12).

Benvolguts germans i germanes, a tots, us desitjo una santa Setmana.

La veu de les campanes

**La Confraria de Campaners i Carillonistes
de Catalunya vetlla perquè no es perdi
aquesta tradició cultural i religiosa**

Joan Riera, tocant les campanes per la pau, al seu poble, Fornells de la Selva, el dia de Sant Josep.

GUSTAU TORRES MENDOZA
«El campaner té una relació amb la campana i amb l'edifici»

JOAN RIERA
«Per fer una melodia, es necessita una campana per nota»

Com les persones, de campanes no n'hi ha dues d'iguals al món. Quan una campana es crea, el seu motllo es trenca, i quan arriba al seu destí, en una gran festa és beneïda i batejada amb nom propi. Des del campanar, les campanes ens marquen l'hora, criden a missa, a oració, a festes i a processons. La Confraria de Campaners i Carillonistes de Catalunya vetlla perquè no deixin mai de sonar.

El Pablo i la Ramona van arribar a Catalunya l'any 1974. Ell va néixer a La Rioja i ella, a Jaén. Establerts a Girona, ell era el carter del barri vell. Repartint el correu, sentia les campanes de la catedral, sense saber que un dia seria ell qui les faria sonar. L'any 1986, els gestors de la catedral busquen una família amb fills perquè s'encarregui del manteniment del temple i el campanar, que facin de masovers de la catedral. «Aleshores les campanes ja estaven mecanitzades, només algun toc religiós es feia a mà, per exemple per la festa de Sant Narcís, quan es fa vogar l'Assumpta, la campana de les festes. Vogar una campana és fer-li fer el tomb sencer», explica Gustau Torres Mendoza. És el fill del Pablo i

la Ramona, que tenia tres anys quan els seus pares van acceptar la feina a la catedral i es va instal·lar a viure en una casa a tocar, on encara naixeria un quart germà.

Quatre criatures que van créixer amb el so de les campanes sempre present, dia i nit. Els festius pujaven amb el seu pare els 200 graons des del peu del campanar fins al quart pis on hi ha 7 campanes, més una vuitena, la que marca els quarts, 68 graons més amunt. «Amb els germans, agafats a la corda, volàvem un metre i mig, fent vogar una senyora campana de dues tones. Era una atracció», recorda el Gustau. En un dels pisos del campanar encara hi ha dos pupitres on feien els deures.

«El campaner té una relació amb la campana i també amb l'edifici. S'encarrega de la neteja i manteniment bàsic del temple, de tancar les portes, i de donar suport a la sagristia. Nosaltres vam créixer a 40 metres de les campanes de la catedral i en guardem records molt bons. Els canonges sempre ens han tractat com a nets i ens han fet estimar el lloc, i ara són els meus fills els qui se l'estimen. Això és la casa dels avis», afirma el Gustau, a

qui agrada citar la novel·la *Josafat*, de Prudenci Bertrana, que parla de la feina del campaner que fa sonar les campanes i treu la pols als sants.

A la catedral de Girona, des de l'any 2003, una nova instal·lació permet comandar a distància els repics. «Com en molts gremis —comenta el Gustau— les eines de treball canvien. Ara, els tocs es programen en un ordinador. Es trien les campanes, dia, hora i si s'ha de fer sonar vogant o amb martell.» Ell, que ara se n'ocupa, juntament amb la gestió cultural i de l'edifici, lamenta que el món digital vagi reduint la part humana i social, «abans, en certes festivitats, hi pujaven els nens a tocar», declara.

1.505 campanars parroquials

El de la catedral de Girona és un dels 1.505 campanars de torre d'església que recull l'inventari de Delfí Dalmau i Argemir, publicat l'any 2014, *Campanars parroquials de torre de Catalunya*. A Campanars.cat es pot consultar ubicacions i alçades. Els més alts són els de la Sagrada Família, a 117 metres, i el de la Mare de Déu del Carme, a Valls, que fa 74 metres. No són alçades aptes per a qui tingui vertigen. Joan Riera no en té. Als 7 anys, acabada de fer la comunió, el mossèn de Setcases, el poble on estiuejava amb els seus pares i on havia fet d'escolanet, li va preguntar si volia tocar les campanes. «M'hi vaig aficionar. Ara en tinc 57 i puc dir que en porto 50 tocant-les. Per això també —ara fa 30 anys— vaig agafar l'ofici de fabricant i instal·lador de campanes», explica. És enginyer electrònic i dissenya, fon i instal·la campanes, amb l'empresa de Girona Rifer-Rocafer, dedicada fa mig segle a la fabricació, restauració i electrificació de campanes i rellotges monumentals. També s'ocupen igualment de la megafonia i dels altaveus per a esglésies. «Com em diu sempre un mossèn, fem apostolat acústic», afegeix.

Des que la foneria Barberí d'Olot (1565-2016) va tancar, «les nostres campanes les fonem a Càceres. Nosaltres dissenyem la campana i fem els motllos, i d'allà surten les campanes amb un so fabulós, però no amb notes exactes per a cada campana. Això ho fem a Holanda, on hi ha —explica Riera— una de les

Jaume León

millors fonerries de campanes amb carilló, la Royal Eijsbouts, de l'any 1872». I detalla que, «per fer una melodia, es necessita una campana per nota, perquè cada campana només fa una nota, i a Holanda les afinen bé». La corba de la campana ajusta la sonoritat. Com més grossa és, més greu és el seu so, i les més petites donen un so més agut, com les del carilló. Un carilló és un joc de campanes afinades per fer melodies mitjançant un mecanisme de teclat, un enginy en què Blai Ciurana Abellí anirà a formar-se a Bèlgica. Ell és músic i campanòleg. L'estudi de les campanes l'ha portat a ser un campaner nòmada, i assessorar parroquies i empreses de campanes i campaners com Joan Riera, que les toca a gust, però sense ser músic.

Per les seves mans han passat projectes de campana de totes mides, des d'un quilo i mig, fins a 5.000 quilos. Però les més normals que acostumen a fer rondes entre els 100 i els 500 quilos. Per fer una campana, primer s'han de fer els motllos, dues formes de campana que deixen un espai entremig, on entrarà el bronze fos que conformarà la campana.

JOSEP ESCALES
«Tocaven les campanes per desfer els núvols i que no pedregués»

RAMON ORANIAS
«La campana, fonamentalment, és un instrument musical»

JAUME LEÓN
«Venien de tot Catalunya a tocar a la Trobada d'Os de Balaguer»

Os de Balaguer és la seu del Museu de Campanes, de la Confraria de Campaners i Carillonistes de Catalunya, i on s'organitza cada últim cap de setmana d'abril la trobada de campaners.

La feina d'en Joan el fa gaudir de bones vistes, que fotografia. Al del santuari de la Mare de Déu del Mont, al municipi d'Albanyà, va retratar el Canigó nevad amb una imatge de Mossèn Cinto Verdaguer i, en primer pla, la campana Catalina.

A mesura que els petits pobles van anar perdent població, i les rectories i esglésies quedaven buides, en molts campanars es va instal·lar l'automatisme que fa sonar les hores amb el toc de campana. A Envinny, nucli agregat del municipi de Sort, això va arribar gràcies a la carta que una veïna, Maria Sabarich, va escriure a l'aleshores president Jordi Pujol, demanant-li el rellotge per sentir la companyia de les campanes i compensar la solitud dels poquets veïns que quedaven, a penes una desena.

Josep Escales, un dels nascuts en aquest poble del Pallars Sobirà, i que ara, en la seva jubilació hi torna a viure, se'n recorda molt, de la gran missió que havien complert les dues campanes del poble. «Per l'aplec de Soler, al maig, donaven senyal de sortida a la processó cap a l'ermita. Tocaven a difunts, a festa major, a completes, a vespres, a missa, a bodes, batejos, i a l'àngelus, que també sona ara, amb tres cops tres vegades, a les 7, a les 14 i a les 21 hores», explica. Però el servei campaner més curiós que ell recorda era el toc per trencar els núvols. Diu que «era un efecte físic. Tocaven les campanes per desfer els núvols i que no pedregués».

Els campanars s'han automatitzat, però com puntualitza Joan Riera, «sempre prevaldrà el campaner que toqui a mà, i per això el mecanisme sempre es pot desconectar, de la mateixa manera que en un vaixell es pot prioritzar les veles i no el motor». Ell fa quatre anys que també és campaner del seu poble, Fornells de la Selva. «Encara 50 anys després de tocar campanes, aprenc coses. Amb elles pots fer meravelles», expressa. I quan en sent una, allà on sigui, sap si l'ha fet ell o no.

El dia de Sant Josep, en Joan va pujar al campanar del seu poble a tocar totes les campanes a les 12h, responent a una crida feta als campaners de tot Catalunya a tocar per la pau d'Ucraïna. Els campaners de Cervera, els de Badalona, arreu, a pobles i ciutats, ermites, esglésies

i catedrals, joves i més grans van campanejar, escampant el desig que s'acabi la guerra, recuperant la funció missatgera de les campanes, fent-les per un dia missatgeres de pau. «Ja no tenen la funció social que tenien fa cent anys, però hi ha qui conserva, almenys, alguns tocs principals», comenta el germà de Montserrat Ramon Oranias. El seu interès pel món de la campana està molt vinculat al de l'orgue, i a la música en general. «La campana, fonamentalment, és un instrument musical. En el seu so, analitzat, hi ha més de 20 harmònics», precisa.

A Montserrat hi ha 12 campanes, 10 de litúrgiques i 2 d'horàries, per als quarts i les hores. «Són 18 tones de bronze, des de la més petita, de 300 kg, fins a la més gran, de 6.500. I segons quina combinació de tocs es fa, amb més o menys solemnitat, els monjos saben que fem laudes, matines, conventual, vespres... Les litúrgiques branden, es mouen de dreta a esquerra i donen molta ressonància, propaguen el so. Les del rellotge estan quietes, és un so estàtic, un martell exterior les colpeja», detalla Oranias. «Des de la Vall d'Aran fins al Delta de l'Ebre, és bonic sentir encara el diumenge les campanes que criden a la funció litúrgica», afegeix.

La Confraria de Campaners i Carillonistes de Catalunya segurament hi té molt a veure. Vetlla pel foment i prestigi de l'ofici de campaners, carillonistes, fonedors, instal·ladors, fent possible que no es perdi la tradició cultural i religiosa de tocar les campanes. La confraria té la seva seu a Os de Balaguer, on hi ha també el Museu de Campanes —a la sala gòtica del castell d'Os—, i on fa 35 anys que organitzen, el darrer cap de setmana del mes d'abril, la trobada de campaners. És una data clau en el món campaner. «Venen de tot Catalunya a tocar. El diumenge al matí, els campaners pugen els 94 esglaons del campanar i fan el toc de campanes del seu poble. I en el forn que es conserva al poble, cada any es fon una campana a l'estil medieval», explica el president d'honor de la confraria, Jaume León.

El 22 de juny se celebra la festa de Sant Paulí de Nola, el patró dels campaners, i el sant a qui s'atribueix l'ús de les campanes per cridar a missa els parroquians.

RIFER ROCAFER

CAMPANES RELLOTGES MEGAFONIA

www.rifersl.com

DELEGACIÓ GIRONA:

C/Canonge Dorca 37 17005 Girona
Tel: 972.22.01.55 info@rifersl.com

DELEGACIÓ BARCELONA:

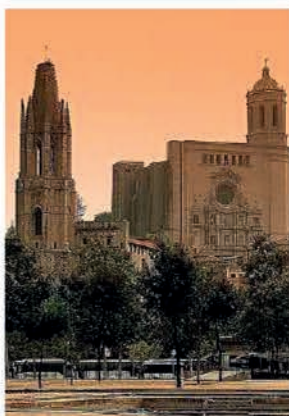
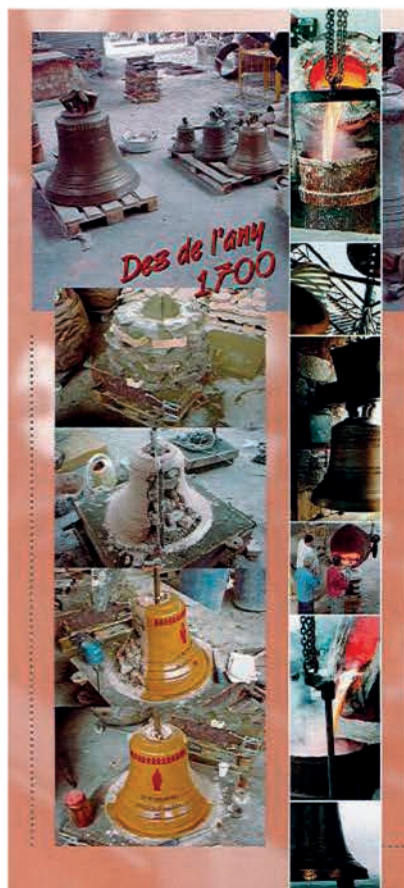
C/Llull 321, edifici cinc 22@ 08019 Barcelona

DELEGACIÓ TERRASSA:

TelF.616.90.90.01

COLUMNA DIGITAL AUTOAMPLIFICADA
COBREIX FINS A 30 METRES

Vida eclesial

Aquesta setmana el Papa rep nadius canadencs, parlem de l'impacte de l'augment dels preus en les comunitats cristianes, Jaume Flaquer analitza l'Església ortodoxa i presentem la col·lecta del Divendres Sant a favor de Terra Santa

Francesc es reuneix amb una delegació de nadius canadencs

En camí cap a la reconciliació i la sanació

FRA BERNAT FOLCRÀ
Corresponsal a Roma

El papa Francesc desitja «escoltar i fer espai a les històries doloroses portades pels supervivents» de les escoles residencials canadenques. Així ho va subratllar l'oficina de premsa del Vaticà en un comunicat emès al final de les audiències que va tenir Francesc amb una delegació de nadius canadencs.

El Pontífex es va reunir amb dos grups de representants dels pobles indígenes canadencs, uns 10 delegats dels mètis i uns 8 dels inuit, acompanyats per alguns bisbes de la Conferència Episcopal del Canadà. L'escola de les històries de les persecucions catòliques que han patit els indígenes al Canadà han commogut i tocat el cor del Papa; alhora, dins d'un context global, és una escolta que torna a fer presents els pecats i els errors comesos en el passat durant la colonització d'Amèrica.

En la trobada, Francesc va repetir en anglès les tres paraules —veritat, justícia i sanació— amb les quals els indígenes canadencs el van convidar a tractar el problema del «genocidi cultural», patit durant un segle i mig pels pobles indígenes a les escoles residencials canadenques, majoritàriament dirigides per l'Església catòlica.

La Conferència Episcopal del Canadà ha convidat el Papa a fer una visita apostòlica al Canadà, per ajudar en el procés pastoral de reconciliació amb els pobles indígenes. Encara no hi ha dates fixades per a la visita, però el Sant Pare ja ha manifestat la voluntat de viatjar al país més endavant.

Des del segle XIX fins a la dècada del 1970, més de 150.000 nens indígenes van ser obligats a assistir a internats cristians finançats per l'estat en una campanya per assimilar-los a la societat canadenca. Milers de nens

van morir allà per malalties i altres causes; d'altres mai no van tornar amb les seves famílies.

La trobada es va fer ressò de les veus en les quals Francesc va demanar «perdó humilment no només per les ofenses de la mateixa Església sinó pels crims contra els pobles originaris durant l'anomenada conquesta d'Amèrica», com quan va visitar Bolívia el 2015. Així, el Papa va recordar un cop més els «molts i greus pecats comesos contra els pobles originaris d'Amèrica en nom de Déu».

D'aquesta manera el papa Francesc continuarà subratllant que cal fer una relectura del passat, on es tingui en compte tant les llums com les ombres que han forjat la història dels països americans. És a dir, insisteix en la importància d'una mirada retrospectiva, d'un procés de purificació de la memòria, on es reconeixin els errors comesos en el passat. Sense aquesta mirada retrospectiva senzillament els pobles no poden mirar cap al futur. Així, ja són tres els Papes que han demanat perdó per pecats contra pobles origina-

PAPA FRANCESC
«Demano perdó humilment no només per les ofenses de la mateixa Església sinó pels crims contra els pobles originaris durant l'anomenada conquesta d'Amèrica»

Membres del Mètis National Council amb Francesc.

ris: sant Joan Pau II el 1992, Benet XVI el 2007 i Francesc el 2015 i 2106.

Escoles catòliques

La Congregació per a l'Educació catòlica ha publicat la instrucció *La identitat de les escoles catòliques per a una cultura del diàleg*, en la qual tracta la importància d'un pacte educatiu global, el diàleg entre raó i fe o la col·laboració entre escola i família.

El text es basa en dues motivacions: la necessitat d'una major consciència i coherència de la identitat catòlica de les institucions educatives arreu del món i la prevenció de conflictes i divisions en el sector essencial de l'educació.

D'altra banda, l'almoïner apostòlic, el cardenal Konrad Krajewski, ha entregat a la ciutat ucraïnesa de Lviv una ambulància completament equipada i beneïda i donada pel papa Francesc al Centre Regional Salut Materno-Infantil.

Segons el purpurat, «el Papa sempre és el que construeix ponts, qui porta la pau, així que aquesta ambulància és per a la gent que pateix, però també representa l'abraçada del Sant Pare».

ESGLÉSIA EN SORTIDA

Entrada triomfal

Quan era petita els meus veïns tenien una gran olivera al jardí i la il·lusió de l'any era tallar branques i portar-les a missa un dia com avui. Anaven a missa «de rams a rams». Aquesta curiosa imatge de Jesús muntat en un ase, aclamat per la multitud i envoltat de palmes, se situa en el calendari litúrgic justament una setmana abans de la seva mort i ens confronta amb aquella tendència, tan humana, de fer pujar les persones a la mateixa velocitat a la qual les degradem. Jesús és rebut entre aclamacions per la mateixa multitud que demana el seu cap poc temps després. Les xarxes socials ens ofereixen amb massa freqüència situacions similars. La incertesa, la desconfiança i la por ens empenyen a cercar el refugi i la seguretat de lideratges messiànics. Aquells mateixos líders triguen ben poc a esdevenir enemics a qui menysprear. Quan penso en aquesta escena em surten les paraules de Machado: «No eres tú mi cantar.» A quin Déu busquem? A un al qual posar catifes vermelles i cridar des de la multitud, o al que ens convida a rentar els peus i posar-nos a fer servei? Al del triomf/derrota o al fuster que camina amb leprosos, prostitutes i pecadors? Sens dubte vivim un temps convuls i confús. Com al poble jueu en el desert, ens assetja la temptació de treure el «vedell d'or» i adorar un déu solucionador. La vida de Jesús, però, és una invitació a sortir dels triomfalismes, a no deixar-se atrapar per la popularitat, el prestigi, el poder. La seva aposta és el servei i l'entrega fins a les darreres conseqüències.

TERESA CASILLAS

Neuroquímica i educadora

Tarraconense

La pujada es fa sentir especialment en la llum i en les matèries primeres com la farina i el paper

L'increment de preus impacta en les comunitats cristianes

CARME MUNTÉ MARGALEF
Redacció

L'augment desorbitat del preu de l'energia o de les matèries primeres passa factura a tota la societat, i les comunitats cristianes no en són una excepció. «Hem passat de 850 euros mensuals de la factura de la llum a 2.000 i de 150 euros mensuals de gas a 350», ens explica Joaquim Nubiola, un dels responsables d'economia de la basílica de la Puríssima Concepció de Barcelona. «Estem donant voltes a com solucionar aquest problema, però està clar que haurem de seguir una política de menys despesa energètica, menys llums encesos», manifesta. El que té clar que no es pot tocar és l'aportació dedicada a Càritas i l'assistència social que ofereix la parròquia, que xifra en 70.000 euros anuals.

La pujada del preu de la llum se suma a altres encariments com el de la cera per a les espelmes o el de la farina per a les sagrades formes, «però en aquest cas sempre surten benefactors que ens hi ajuden». Tot plegat se suma a una disminució notable de les col·lectes i dels donatius que es va començar a notar sobretot arran de la pandèmia. «Durant la pandèmia va baixar un 45% la recaptació de les misses, i encara que s'ha recuperat tímidament, ara estem en un 30% menys, cosa que certament ha estat un cop molt fort a l'economia parroquial», exposa Nubiola, a l'hora que es mostra confiat que es trobarà la manera de tirar endavant.

Farina de proximitat per a l'elaboració de les formes

«Aquest any, des que van començar a pujar les matèries primeres, hem incrementat la factura de la llum en 300-400 euros i la farina en 75 euros respecte del mes de març de l'any pas-

Obrador de la Fraternitat de les Clarisses de Vilobí d'Onyar, on elaboren les sagrades formes.

sat, i els preus continuen pujant», ens diu Clara Fernández, germana de la Fraternitat de Clarisses de Vilobí d'Onyar.

Aquesta comunitat de vida consagrada dedica bona part de la jornada matinal (de 9 a 14 h) a l'elaboració de sagrades formes, cosa que viuen com un servei a l'Església però també com el seu sosteniment econòmic.

«Des de la pandèmia, amb la disminució d'assistència dels feligresos a la missa, les comandes han baixat, però si Déu vol s'anirà recuperant progressivament», ens comenta.

Setmanalment elaboren 80.000 formes petites i 3.500 de grans, les que fa servir el sacerdot per a la consagració. Les onze germanes de la comunitat hi treballen, perquè encara que l'elaboració està molt mecanitzada, cal un seguiment molt acurat de tot el procés. De fet, es comprova una a una cada sagrada forma abans d'envasar-la.

«Hem procurat que l'increment

JOAQUIM NUBIOLA
«Haurem de seguir una política de menys despesa energètica, menys llums encesos»

CLARA FERNÁNDEZ
«Hem procurat que l'increment del preu de la matèria primera repercuteixi poc en les parròquies»

Encariment del paper i de l'alumini de les planxes d'impressió

El Centre de Pastoral Litúrgica subministra sagrades formes a les parròquies i comunitats religioses, que adquireix a dos obradors, tots dos de les clarisses, el de Vilobí d'Onyar i el d'Elx. «La matèria primera ha pujat un 20%, cosa que acaba repercutint en tots els actors del procés», ens confirma Miquel Lirio, gerent del Centre de Pastoral Litúrgica. Una de les conseqüències, ens comenta, és que les parròquies comencen a comprar formes a la Xina i a Polònia, però això tampoc no és garantia de res, perquè el transport internacional ha incrementat notablement els costos: «El tema de la distribució nacional és assumible ara per ara; el que és inassumible és el transport en vaixell i avió.»

Per això, el CPL, que té en el llatinoamericà un dels principals mercats per als productes editorials, té pràcticament aturada l'exportació. «Aquest mes de març no hem fet cap exportació, estem fent impressions directes a Llatinoamèrica, en concret a l'Argentina, Mèxic, el Perú i Colòmbia», explica Lirio, que valora com a positiva que una de les conseqüències de la crisi sigui la revalorització del mercat de proximitat, cosa que es fa notar en la qualitat dels productes, com la mateixa farina, «que ha de ser cent per cent natural i bona».

La divisió editorial també ha vist com l'increment del paper els passa factura: «El paper ha pujat més del 50%, i això fa que els preus dels llibres nous ho hagin fet un 25-30%». I no únicament el paper, perquè el gerent del CPL també esmenta la pujada del preu de l'alumini: «Les planxes d'impressió són d'alumini, que com que venia de l'Est d'Europa, ha patit un increment abismal. Ara bé, no pots rebaixar-ne la qualitat, perquè si no, perjudica la lectura, ja que la lletra no queda neta.»

Així com el 2008 el Centre de Pastoral Litúrgica va optar per capejar la crisi econòmica amb la distribució de sagrades formes, ara també veu imprescindible obrir noves línies d'activitat.

del preu de la matèria primera repercuteixi poc en les parròquies, perquè sabem que també passen dificultats econòmiques», afirma. Així, si la pujada per a les clarisses ha estat del 20-25%, només s'ha repercutit en la venda final un 6-7%. «Procurem que cadascú assumeixi una petita part de les pèrdues, però sense que ningú en surti gaire perjudicat.» D'altra banda, no pateixen per l'abastiment de la farina: «Com que el blat és de proximitat, no preveiem que hi hagi cap dificultat d'abastiment. Una de les lliçons importants que ens ha deixat aquesta crisi és la importància d'adquirir productes de proximitat.»

El principal client i únic distribuïdor d'aquestes formes de la Fraternitat de les Clarisses de Vilobí d'Onyar és el Centre de Pastoral Litúrgica. «Gràcies a la seva tasca —diu la germana Clara— podem tirar endavant amb aquesta feina.» També les parròquies del mateix bisbat de Girona, que hi van personalment a comprar les formes.

MIQUEL LIRIO
«Aquest mes de març no hem fet cap exportació, estem fent impressions directes a Llatinoamèrica»

El cisma de l'Església ortodoxa per la guerra d'Ucraïna

JAUME FLAQUER sj

Director de la Càtedra Andalusina per al Diàleg de Religions (Universitat Lloia)

L'Església dependent de Moscou ha començat a establir una estructura d'esglésies pròpies en zones geogràfiques pertanyents a Esglésies ortodoxes amb les quals ha trencat la comunió

El Patriarca Ciril veu Occident com una societat moralment corrupta i considera que el lliurament d'Ucraïna a Europa suposaria la seva decadència cristiana i moral

L'Església ortodoxa està vivint un dels períodes més difícils de la seva història. És veritat que la invasió otomana primer i els diversos graus de persecució que va haver de patir sota els règims comunistes van ser esdeveniments majors. Però el que estem vivint és un veritable cisma que podria perdurar en el temps si comença a consolidar-se. L'Església dependent de Moscou ha començat a establir una estructura d'esglésies pròpies en zones geogràfiques pertanyents a Esglésies ortodoxes amb les quals ha trencat la comunió. L'Àfrica n'és un exemple. Què ha succeït?

El 2016 les relacions entre les Esglésies ortodoxes estaven ja molt deteriorades. El Patriarca de Constantinoble, que té una certa primàcia per sobre de les altres esglésies nacionals, va convocar el que hauria estat el primer Concili ortodox en més de mil anys. Hi van participar 10 Esglésies, però hi van faltar la de Rússia, Bulgària, Geòrgia i Antioquia (governada des de Síria). Bulgària i Geòrgia, des d'una posició molt conservadora, volien evitar tractar de certs temes, Antioquia no volia trobar-se amb els ortodoxos de Jerusalem, per haver nomenat aquesta un bisbe en territori antioquè.

Val a dir que l'eclesiologia ortodoxa considera que cada territori ha de tenir la seva Església independent jurídicament de les altres. Els emigrats d'un territori ortodox que s'estableixen en un altre han de passar a formar part d'aquesta nova Església. La qüestió es complica quan l'emigració es produeix cap a països no ortodoxos, com Espanya o Estats Units. En teoria, haurien de dependre de Constantinoble i, aquesta, si hi hagués un nombre suficient, hauria de concedir-ne l'au-

Presidència de la Federació Russa

tocefàlia. Aquesta dinàmica es frena sovint per evitar un conflicte amb l'Església catòlica romana, que és hereva del antic Patriarcat d'Occident del primer mil·lenni.

L'absència més preocupant, però, va ser la de Moscou. Des de la caiguda del govern prorús d'Ucraïna, dos anys abans, el nou govern es va proposar aconseguir distanciar-se també religiosament de Moscou. Per tant, va treballar per aconseguir tenir una Església ortodoxa autocèfala, independent. El Patriarca de Constantinoble hi va accedir el 2019. Això suposava reconèixer que Ucraïna era una entitat política definitivament moderna i deslligada de Rússia, i per una altra banda, el Patriarca volia aconseguir la unificació de tots els ortodoxos d'Ucraïna que havien quedat escindits durant el període soviètic. De fet, a més de l'Església dependent de Moscou hi havien aparegut dues esglésies ortodoxes més, sense comptar l'Església catòlica, que celebra també en el mateix ritu bizantí i els catòlics d'influència bàsicament polonesa, que celebren en ritu llatí.

La indignació del Patriarca rus

Imatge d'arxiu de Putin i el Patriarca de Moscou.

va ser de tal magnitud que va declarar el trencament de la comunió amb Constantinoble i els ortodoxos que havien donat suport a la independència jurídica de l'Església d'Ucraïna. Aquest trencament donava llum verda a la creació d'esglésies russes en els altres territoris ortodoxos. Veurem si això es consolida. Però, per què el Patriarca Ciril ha reaccionat d'aquesta manera i ha legitimat la invasió d'Ucraïna?

1. Una raó de poder: l'Església de Moscou perd la seva influència sobre quaranta milions de persones i sobre les seves propietats (esglésies, edificis, terres...). Si a Rússia hi ha 144 milions d'habitants, la proporció de pèrdua de poder és difícilment assumible. A més, els beneficis simbòlics i econòmics per a l'Església que li reporta l'aliança amb el poder rus la tenen segrestada.

2. Una raó nacionalista-identitària: l'origen de Rússia no s'entén sense Ucraïna. El príncep Volodymyr (Vladimir) va rebutjar el paganisme, es va batejar a Crimea l'any 988, i va expandir la cultura russa des de

Kíiv. La recerca de la independència d'Ucraïna atempta de manera essencial contra el mite fundador de Rússia. És molt difícil que un país accepti pacíficament quelcom de nuclear de la seva identitat.

3. Una raó religiosa-social: el Patriarca Ciril veu Occident com una societat moralment corrupta. Considera que l'entrega d'Ucraïna a Europa suposaria la seva decadència cristiana i moral. Per a ell, es tracta d'una lluita contra «les forces del mal», igual que va aplaudir la intervenció russa a Síria (amb mètodes bàrbars), o recolza la participació de mercenaris russos a l'Àfrica com a defensa dels cristians. En concret, va dir que «per entrar en el club europeu s'han de permetre els *gayprides* al carrer».

El marge de maniobra del papa Francesc per fer de mediador és ben estret, tot i que ja es va trobar amb Ciril en una reunió històrica a Cuba. L'existència d'una Església ucraïnesa de ritu bizantí unida a Roma continua sent un mur infranquejable.

Cada dia és una nova oportunitat per aprendre

Gestionant capacitats

www.emiser.es · 938 46 61 11 · emiser@emiser.es

Divendres Sant se celebra la col·lecta pels Llocs Sants

«Terra Santa, lloc de comunió»

REDACCIÓ
Jerusalem

La Custòdia de Terra Santa és present a Israel, Palestina, Jordània, Egipte, Síria, el Líban, Xipre i Rodes

Com cada Divendres Sant, l'Església dedica la col·lecta d'aquella jornada a Terra Santa.

La pandèmia ha afectat enormement el flux de pelegrins cap als Llocs Sants, i de manera especial les famílies cristianes, els santuaris i les entitats socials i culturals que reben el suport de l'Església catòlica. Per això, des de la Comissaria de Terra Santa es fa una crida especial per col·laborar amb els Llocs Sants.

El lema de la campanya d'enguany, «Terra Santa, lloc de comunió», evoca la presència del papa Francesc en la seva visita apostòlica a l'illa de Xipre, que també està considerada part de la Custòdia Franciscana de Terra Santa. Amb motiu d'aquest viatge, el Pontífex va llançar al món un missatge de comunió.

Prenent aquesta idea de la comunió, la col·lecta d'enguany a favor de Terra Santa posa en relleu la comunió amb la tasca de l'Església, amb les comunitats cristianes que continuen mantenint viva la flama de la fe, i la solidaritat com una forma concreta de fer sentir la fraternitat de comunió amb aquells Llocs Sants.

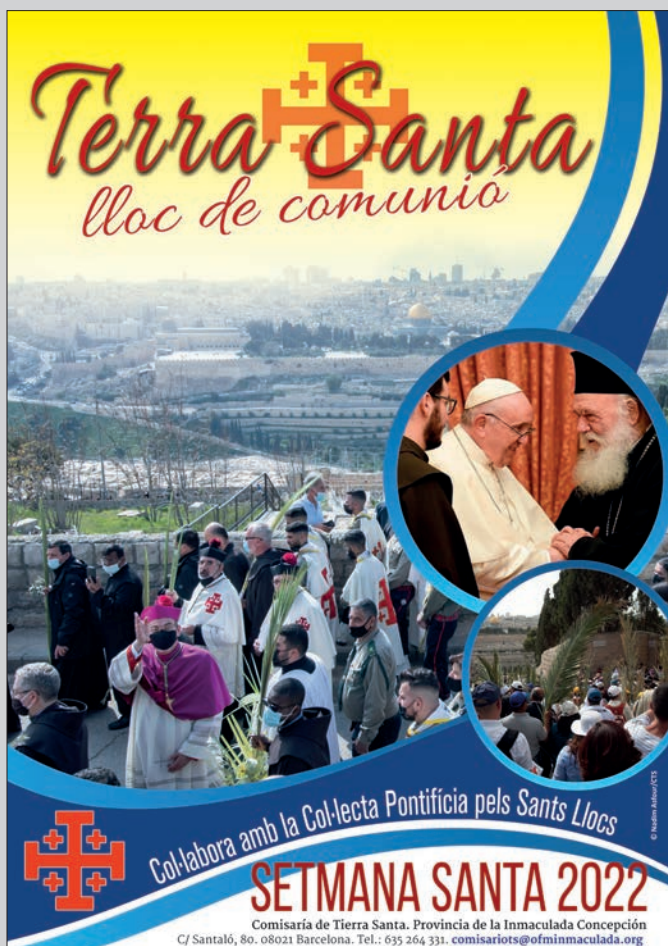
Amb motiu del centenari de la revista *Tierra Santa* el gener d'enguany, el papa Francesc deia que «donar a conèixer Terra Santa significa transmetre el "Cinquè Evangeli", és a dir, l'entorn històric i geogràfic en el qual la Paraula Déu es va revelar i després es va fer carn en Jesús de Natzaret, per a nosaltres i per a la nostra salvació. També significa conèixer les persones que hi viuen avui, la vida dels cristians de les diferents Esglésies i denominacions, però també la dels jueus i musulmans, per intentar construir, en un context complex i difícil com el del Pròxim Orient, una societat fraternal».

La Custòdia de Terra Santa és present a Israel, Palestina, Jordània, Egipte, Síria, el Líban, Xipre i Rodes. Hi estan compromesos 270 franciscans de 41 nacions.

Custodia els llocs evangèlics a 55 santuaris, alguns d'ells sota l'autoritat de cristians ortodoxos, musulmans o hebreus. Exerceix la pastoral en 24 parròquies i 79 esglésies. Dirigeix l'activitat educativa en 15 escoles, tres centres de formació professional, i cada any dona 525 beques d'estudi per a estudiants universitaris.

Sosté l'activitat social amb més de 630 habitatges per a famílies necessitades, cinc hospitals per a malalts i nens orfes, sis cases noves per a acollida de pelegrins i 1.100 llocs de treball en diferents activitats. A Síria ha reconstruït 1.300 cases per a famílies amb necessitat.

També promou l'acció cultural, científica i ecumènica.

SABER ESCOLTAR

Eucaristia i vida

No és fàcil posar l'Eucaristia en el centre de la vida, ni acollir el missatge d'aquest sacrament amb tota la seva intensitat. Diversos passatges del Nou Testament mostren com l'anunci de l'Eucaristia troba incomprensió en els que escolten la predicació de Jesús.

A 1Co 11,17-22, sant Pau diu als corintis que el Senyor Jesús, la nit que havia de ser lliurat, prengué pa i, després de donar gràcies, el partí dient: «Això és el meu cos lliurat per vosaltres, això feu-ho per la meva commemoració.»

Després, va agafar la copa d'acció de gràcies i digué: «Aquesta copa és la nova aliança en la meva sang; això, feu-ho cada vegada que en beureu per la meva commemoració.»

L'apòstol adverteix molt severament als cristians de com han de

viure l'Eucaristia i com l'han de celebrar. Lluc conta que, durant l'última cena, els deixebles es posaren a discutir qui era el més important d'ells. En l'Evangeli de Joan (Jn 6,60), la gent que escolta el Senyor diu: «És difícil aquest llenguatge! Qui és capaç d'entendre'l?»

L'Eucaristia és el sacrament de l'amor de Déu i el cristià no pot trobar-se perplex davant les realitats sacramentals que són molt superiors a ell. L'Eucaristia és el centre del camí cristià; cal adonar-se que les nostres inseguretats i defectes han de ser descoberts per la gran riquesa d'aquest sacrament.

Hem de saber què és celebrar el misteri eucarístic i ens hem de preguntar si és el valor suprem. També cal reflexionar si la missa transforma la nostra vida. En una paraula, si el

JOAN GUITERAS I VILANOVA

Canonge emèrit del Capítol Catedral de Barcelona / secretaria@catedralbcn.org

sacrament eucarístic és realment el centre de la nostra vida, d'acord amb la paraula i l'alè de l'Esperit Sant.

L'escriptor francès André Frosard, convertit al cristianisme, diu de l'Eucaristia: «No és que em semblés increïble; però em meravellava que la caritat divina hagués trobat aquest mitjà inaudit de comunicar-se i, per damunt de tot, que hagués escollit el pa que és l'aliment del pobre i aliment preferit dels nens. De tots els dons del cristianisme, escampats davant meu, aquest era el més formós.»

L'Eucaristia és el sacrament de l'amor de Déu

P-J YNARAJA

Sacerdot del Montanya
ynaraja@gmail.com

Juntament amb la Litúrgia de les Hores reso el Martirologi Romà. És el catàleg dels reconeguts com a sants de l'Església. Ho adverteixo, perquè, pel record que tinc de la resposta que van donar per ràdio a algú que preguntava: «No creu que Gandhi es mereixeria molt més que altres que el fessin sant?» El Mahatma havia mort feia poc, a principis del 1948, i la resposta va ser: «Vostè pren la a per la b; com vol que sigui declarat sant, si no era cristià? Ha estat un gran home, sens dubte, però no se'l pot anomenar així.» D'aquesta aguda resposta vaig aprendre que això d'anomenar algú sant era una cosa limitada.

Una altra. Li van preguntar a un noi: «Vols ser bo?» «Sí.» «Vols ser molt bo?» «Sí.» «Vols ser sant?» «Tant, no.»

A PROPÒSIT DE...

Santedat

Nova. Un capellà gran em va confiar a mi, un capellànet: «Als altars s'hi puja com a les muntanyes, per la falda. Sigues fundador de monges i, quan et moris, elles aconseguiran que et facin sant.»

Llegir el Martirologi és fabulós. Un recorda els llocs que ha passat i on van viure cristians admirables. Revisc un record. L'experiència de què vaig gaudir un dia a Roma passejant pel Fòrum Romà va ser meravellosa. Anava sol, em semblava que hi trobaria en Pere i en Pau parlant.

En canvi, vaig lamentar que a Tours no em pogués aturar per

El Martirologi és el catàleg dels reconeguts com a sants de l'Església

recordar el sant que, amb el seu comportament llegendari, va donar nom a molts llocs d'Europa.

La redacció del llibre que m'ocupa sorprèn per la seva originalitat, l'absència de criteris de redacció i la seva referència a tants fets que avorridament, en l'assignatura d'història, em va tocar estudiar.

Per Setmana Santa recordem i celebrem la Passió de Jesucrist, Senyor nostre. La lluna en va ser testimoni, deixeu-la que us acompanyi.

Estic segur que el Martirologi aviat serà més gruixut, i que s'hi llegirà: «A Ucraïna, nombrosos màrtirs que van defensar la seva fe i les seves tradicions, a Polònia i més llocs que van practicar l'hospitalitat, i que van acollir fugitius de la fam, de la persecució i de l'atur.»

Hi estarem nosaltres inclosos?

SIGNES D'AVUI

Perdonar-se un mateix

Ferir, ofendre... són possibilitats freqüents que es produeixen en les relacions humanes. De vegades, sense voler-ho. Altres, de manera conscient. Les reaccions sempre són personals i poden adquirir formes negatives: venjança, ressentiment, amargor, distància... N'hi ha una altra de positiva que mereix una atenció especial: el perdó. Gens fàcil de portar a terme, però indispensable si es vol viure en pau amb un mateix. Les dinàmiques són diverses si soc jo qui ha rebut l'ofensa o qui l'ha produïda. En aquests casos, es tracta de perdonar o de demanar perdó. Em voldria aturar en el fet de perdonar-se un mateix. Una tasca també ben costosa i, alhora, necessària.

Hi ha qui viu retraient-se continuament a ell mateix els propis errors, les equivocacions, les prò-

pies insuficiències. Resulta incapaç d'acceptar que en algunes situacions no ha estat a l'altura o que no ha actuat bé. No es perdona ell mateix. Fins i tot els altres poden relativitzar la seva conducta. Dins seu, porta un jutge implacable que dicta sentències condemnatòries. Com em puc perdonar a mi mateix?

Es parla sovint d'autoindulgència. Representa una actitud limitrof amb perdonar-se un mateix, però conté uns matisos que li resten profunditat. Autoindulgència pot apuntar a la facilitat de trobar disculpes, de justificar-se amb raonaments simplistes, en el desig d'evitar les conseqüències, d'instal-

Perdonar-se un mateix té unes exigències ineludibles

LLUÍS SERRA LLANSANA

llserrall@gmail.com

lar-se en una mirada superficial... Perdonar-se un mateix té unes exigències ineludibles: ser conscient del que s'ha fet sense edulcorar la visió, admetre l'error o l'equivocació sense recórrer a subterfugis, ser humil per reconèixer la veritat de la pròpia vida sense aferrar-se al somni d'una perfecció il·lusòria, afrontar amb senzillesa les conseqüències i prendre camins de superació de cara al futur perquè no es tornin a repetir els mateixos fets. Aixecar-se i continuar amb més ganes si és possible. L'orgull i la vanitat alimenten la incapacitat de perdonar-se un mateix. Hi ajuda una mica d'humor i no prendre's tan seriosament. En joc hi ha la pau interior, la misericòrdia envers els altres i el dinamisme de l'amor, que dona sentit a la vida.

VICTÒRIA MOLINS, s.t.j.
viquimolins70@gmail.com

Avui, faré un canvi de lloc. En comptes d'abocar-me a la finestra de la vida, al carrer —el meu estimat carrer— em quedo dins, i us parlo des d'un racó del meu pis. Un racó especial i únic.

Quan fa 25 anys que vam arribar al pis del carrer de la Cera, vam escollir l'habitació més àmplia i central per posar-hi la nostra petita capella. La vam fer nostra i participem de l'ambient que volíem viure obertes a tot el món. I la vam guarnir amb una sèrie d'elements que ens recordessin el món tan variat al qual ens volem adreçar.

Des d'aleshores, aquell raconet s'ha convertit en el centre del pis on comença sempre el nostre dia a dia, i on els temps litúrgics mar-

FINESTRA A LA VIDA

Des d'un racó del Raval

quen els petits canvis de decoració que ens permeten les quatre parets blanques i els elements que la converteixen en el nostre lloc sagrat i, al mateix temps, en el testimoni mut de tota una vida al voltant dels més desvalguts, que tantes lliçons ens han donat al llarg d'aquests 25 anys.

Recordo unes paraules del periodista Albert Om quan va viure amb nosaltres aquell programa tan valorat d'*El convidat*. Seguint el que fèiem cada dia, ens va acompanyar a la pregària amb la qual comencem la jornada i, en sortir, va dir aquestes paraules: «Ha de ser molt diferent començar el dia en aquest raconet.»

I avui dedico aquesta columna on tantes i tantes aventures he explicat des de fa molts anys, aventures i desventures del carrer, traslladant els meus lectors al racó central del

nostre pis. I és que aquí les parets —i no diguem el Sagrari— són testimoni de moltes de les nostres alegries i penes, de les nostres preocupacions, de les nostres súpliques i les nostres accions de gràcies. Aquí hem plorat i hem rigut. Aquí s'han sentit noms i més noms de la gent que ens envolta, que ens preocupa i que estimem. Aquí hem discernit el que més convenia i el que creiem que Déu volia per a nosaltres. I aquí, en fi, hem crescut en l'amor a Déu i als germans perquè les tres o quatre que hem format aquesta petita comunitat de teresianes estem segures que «on hi ha dos o tres d'units en el nom de Jesús, allà hi és Ell».

La nostra petita capella és el centre on s'inicia el nostre dia a dia

«El meu esperit
no va ser
segrestat perquè
jo continuava
descobrint
Déu en tot»

**La germana Gloria Cecilia Narváez va passar
gairebé cinc anys captiva dels jihadistes de Mali**

La Gna. Gloria Cecilia Narváez ofereix un testimoni impressionant de fe i confiança en Déu.

«Vivíem en disposició contínua per a la gent, teníem la porta sempre oberta, disponibles a qualsevol hora del dia o de la nit»

«Davant d'aquests grups extremistes no sabies si la mort seria avui o demà, però sempre amb la confiança que Déu no m'abandonava»

El 9 d'octubre del 2021 era alliberada Gloria Cecilia Narváez, franciscana de Maria Immaculada, quatre anys i vuit mesos després que fos segrestada a Mali per jihadistes. Aquesta religiosa colombiana, de parla pausada i suau, va ser a Barcelona, a la parròquia de la Concepció, convidada per la fundació Ajuda a l'Església Necessitada, per oferir el seu testimoni. La germana Gloria és una dona petita, però amb una fortalesa interior admirable: va viure el segrest amb una gran fe, amb la confiança que Déu mai no la deixava sola i sentint la seva presència consoladora en tot moment.

Quina era la seva missió a Mali?

A Mali les germanes teníem presència des de feia 25 anys. Jo hi vaig arribar el 2010 i vaig ser-hi set anys. La nostra missió consistia a estar al servei de tota la gent. Teníem un orfenat on rebíem els nens que s'havien quedat sense mare perquè

havien mort per manca d'atenció mèdica al part; teníem un centre sanitari de salut, una maternitat; promocionàvem la dona amb alfabetització, matemàtiques, costura; teníem graners per poder ajudar moltes famílies en època d'escassetat... també teníem un grup de nens catòlics, un grup eucarístic de joves. Procuràvem ser molt properes a la gent.

Sembla que gaudia molt la missió...

Moltíssim! La missió em va humanitzar, em va fer més propera, sobretot compartir tota la riquesa de la cultura. Vivíem una fraternitat universal. Va ser una experiència meravellosa dins de la meua vida missionera.

Havien rebut amenaces per part d'extremistes?

Des del 2012 ja vèiem que els grups extremistes eren més a Mali i els missioners que eren al nord van haver d'anar sortint, i també alguns del sud. Va haver-hi atacs a esglé-

sies. Nosaltres no érem a la ciutat, sinó que ens movíem per poblets, molt propers al desert, a Burkina Faso. Sabíem que els jihadistes podien arribar a nosaltres i que algun dia podrien apropar-se perquè no teníem cap seguretat, vivíem en disposició contínua per a la gent, teníem la porta sempre oberta amb l'ambulància a punt, disponibles a qualsevol hora del dia o de la nit per a la gent.

7 de febrer del 2017: els jihadistes entren a la casa de les Franciscanes de Maria Immaculada i la segresten. Com recorda aquell dia?

Va ser una experiència molt dura que no s'oblida fàcilment. Quatre homes armats, jihadistes, van entrar amb l'ordre d'endur-se una germana. Una de les més joves va aconseguir amagar-se, però la van seguir a la seva habitació i van picar fortament la porta. L'altra germana es va quedar amb mi i van voler endur-se-la, però jo m'hi vaig oposar i vaig oferir la meua vida per ella. Els vaig dir que no els fessin mal, que se m'emportessin a mi perquè era la més gran, la responsable de la comunitat. I em van agafar dient-me: «Ja veuràs el que et fem», «Et farem desaparèixer». Em van lligar i em van posar una cadena al coll. Aquí va començar la itinerància pel desert, el patiment, on vaig trobar altres dones segrestades. Va ser

duríssim perquè davant d'aquests grups extremistes no sabies si la mort seria avui o demà, però sempre amb la confiança que Déu no m'abandonava, que sempre era proper, que caminava amb mi. Ho vaig experimentar amb aquesta certesa.

Pensava molt en la mort?

El perill era immens i sí que es pensa en la mort. Són grups ben armats, extremistes, que prenen drogues... però Déu sempre es manifestava. Jo veia la presència de Déu i com la pregària diària em confortava. Jo estava molt agraïda a Déu per l'oportunitat que em donava de viure i, sobretot, vaig poder viure aquesta experiència de l'espiritualitat franciscana que en tot moment em permetia tenir una actitud de contemplació en el desert i unir-me espiritualment a l'eucaristia amb les meves germanes i amb la certesa que moltes persones pregaven per mi. La pregària m'enfortia i em feia mantenir l'esperança.

Durant tots aquests anys, l'Església no ha deixat de pregar per vostè. Realment ha sentit aquesta força de la pregària?

Sempre vaig tenir la certesa que Déu m'acompanyava i que no em deixava sola, m'enfortia. I jo cada dia li ho agraïa. També vaig sentir la protecció de la Mare de Déu, i resava el Rosari amb unes pedretes...

«Jo pregava pels segrestadors, perquè es convertís el seu cor violent i alliberessin molta gent que tenien segrestada»

«Rebre la primera Eucaristia després del segrest va ser una experiència inoblidable i cada eucaristia és grandíssima»

La religiosa actualment viu a Colòmbia.

Passen els dies, els mesos, els anys... i el segrest sembla que no té fi. Com descobrir el pla de Déu en aquestes circumstàncies?

És molt difícil perquè cada dia que passa sembla interminable. Jo atenia una de les meves companyes, que era anciana. Al matí, després de la meva pregària, em dedicava a servir-la, i a la tarda, un altre cop pregària: contemplar la natura i valorar tot el que tenia en aquell temps, com l'aigua. Sobreviure a tot això és molt dur. Passen els dies, els mesos... i una es pregunta el perquè de tot aquest patiment, per què a mi... i penses en moltes coses: en la meva mare, que ja era anciana i que va morir durant el meu captiveri; en les meves germanes; en la missió, què passaria amb ella... són moltes preguntes, però saps que tot és a les mans de Déu. La soledat és molta, però també ho és la pregària en l'aridesa del desert del Sàhara.

El desert és un lloc bíblic on el poble experimenta una relació molt estreta amb Déu. També li va passar a vostè?

He viscut un èxode on he pogut captar la meravella que és el desert: aquelles nits estrellades en les quals em posava en comunicació amb Déu admirant la seva grandesa o descobrint una flor en la sequedat del desert, un ocellet... resulta fascinant i significa tant per a la nostra espiritualitat franciscana. Jo dibuixava un calze, un sagrari, a la sorra, i rebia l'Eucaristia espiritualment, i repetia la pregària eucarística i m'acollia a l'empara de la Mare de Déu, preguntant pels segrestadors, perquè convertís el seu cor violent i alliberessin molta gent que tenien segrestada. Jo vaig demanar perquè el seu cor trobés la pau.

Com era la seva relació amb ells?

Sant Francesc d'Assís diu en una de les serves cartes: «Si t'as-soten, beneeix-los i que ningú no marxi sense veure en els teus ulls la misericòrdia.» Malgrat els insults, els cops i els càstigs, jo intentava aplicar aquest consell i demanava per ells, sobretot perquè n'hi havia molts de joves. Jo em preguntava per què no tenien oportunitats per estudiar, per treballar... per això s'en-

treguen fàcilment a l'extremisme. A totes hores em repetien que la religió veritable és l'islam i que jo era una «gossa cristiana». Una de les meves companyes es va convertir i em va dir que jo també ho fes perquè em tractarien més bé, tindria més menjar...

Quins van ser els moments més durs?

El moment del segrest va ser molt dur, el fet de passar nits senceres al desert, amb grups armats, amb els perills del desert, movent-te d'un lloc a un altre... un moment especialment difícil va ser quan em vaig quedar sola perquè van alliberar les altres companyes i a mi m'anaven venent d'un grup a l'altre. Amb tot, la misericòrdia de Déu em mantenia viva, m'alliberava de tant perill. Enmig de tota aquesta situació, només podia dir: «Déu meu, m'abandono a vós. La meua vida és a les vostres mans. Vós sou l'únic que em podeu salvar.»

Com és la germana Gloria Cecilia després d'aquesta experiència?

Aquesta experiència de tornar a la vida és una cosa grandiosa. Rebre la primera Eucaristia després del segrest va ser una experiència inoblidable i cada eucaristia és grandíssima. Déu m'ha donat l'oportunitat de tornar a viure, de trobar-me amb les germanes, amb la gent... el patiment viscut m'ha fet més sensible al dolor de la gent, sobretot dels joves. He tingut, i tinc, la certesa que Déu sempre és proper i camina amb nosaltres.

D'un mal, Déu sempre en treu un bé?

Sí, és cert. Aquesta experiència de fe que jo he viscut em fa viure aquesta experiència de l'encontre, el valor de les coses petites. Valoro la vida molt més, valoro les germanes com a do de Déu. Déu m'ha donat l'oportunitat de viure amb més força la missió, amb més entrega, amb més donació de la meua vida.

El cert és que no van poder segrestar el seu esperit...

Jo vaig tenir una fe molt gran, vaig poder mantenir-me ferma en la fe que ningú no em va poder arrebassar. Ningú no pot encadenar ningú per la fe. El meu esperit no va ser segrestat perquè jo conti-

«Déu m'ha donat l'oportunitat de viure amb més força la missió, amb més entrega, amb més donació de la meua vida»

«No només els catòlics, els musulmans també pregaven per la meua llibertat»

La religiosa, entre el cardenal Joan Josep Omella i la delegada d'Ajuda a l'Església Necessitada a Barcelona, Beatriz Moretó.

nuava pregant, contemplant, descobrint Déu en tot. Jo continuava vivint aquesta experiència de fe. La meua vida va ser una pregària contínua, mai no vaig defallir. La meua fe sempre va estar viva i sempre li expressava a Déu la meua gratitud.

L'arriba el dia de l'alliberament: 9 d'octubre del 2021.

En absolut m'ho creia quan em van dir que m'alliberaven. Tenia molta por, però era veritat. Després vaig poder trobar-me a Roma amb les meves germanes, vaig assistir a l'eucaristia, vaig saludar el Sant Pare... va ser inoblidable, va ser una gràcia del Senyor, la misericòrdia de Déu.

Quina és la seva missió ara?

La primera cosa que vaig fer va ser dedicar-me molt a la pregària, per guarir l'ànima. Vaig escriure el que havia viscut en aquests anys, a pregar-ho davant del Santíssim, a apreciar cada trobada amb les meves germanes, amb la gent que em demana pregària. He començat a entendre molt el patiment i a posar-me de genolls davant del Santíssim per demanar-li per tanta gent que va pregar per mi, gent que em coneixia i gent que no em coneixia; compartir-los una paraula de llibertat, de misericòrdia, convidar-los a tenir fe, a confiar que Déu camina al nostre costat i que hem d'afermar-nos fortament a Ell, que no es deixa guanyar en solidaritat. Viure cada dia que Déu ens regala, amb intensitat i sent testimonis d'aquest amor i d'aquesta misericòrdia de Déu; cantar i pregar un magníficat continu com Maria, de lloança

i benedicció a Déu. Ara visc a Colòmbia i tindrem una experiència de Setmana Santa a l'Amazones. Estic disposada a anar on Déu vulgui.

Què va passar amb la missió a Mali?

La vam haver de tancar per la inseguretat, esperarem temps més propicis per reobrir-la amb germanes africanes, perquè la gent vol que hi tornem. La missió i el compromís que tenim amb la gent és molt bonic. A mi m'agradaria tornar-hi, però estic al servei del que diguin les superiores. Jo tinc molts desitjos de tornar-hi.

Es considera guarida?

No puc dir que estigui completament guarida, però gràcies a Déu he pogut superar molt, moltes pors, però encara em falta. És una experiència molt forta i dura que marca. Però amb l'ajuda de Déu i el guariment espiritual es pot aconseguir.

Quin impacte va tenir el segrest a Mali?

Nosaltres, en la missió, sempre vam ser molt respectuoses amb l'islam. La nostra relació amb la gent era molt fraternal. Fins i tot la gent ens demanava perdó pel segrest, no estava d'acord amb els terroristes. El rector del Seminari de Mali em va comentar que el meu testimoni havia servit molt i que els catòlics estaven més units, i això és una cosa bonica, no pel que soc, sinó pel que Déu fa en els malians. Això és una cosa grandiosa perquè no només els catòlics, els musulmans també pregaven per la meua llibertat.

CERTIFICATS MÈDICS CARNET DE CONDUIR NÀUTICA I ARMES

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

• COTXE, MOTO I CICLOMOTOR • PSICOTÈCNICS
• LLICÈNCIA D'ARMES • LABORALS I ESCOLARS • NÀUTICA

LABORABLES

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de Catalunya
Cristiana tindran un descompte

de 20 euros

www.centromedicoplazamolina.es

INFORMEU-VOS-EN: Tel. 932 188 826 - Mòbil: 639 474 741

c/ Balmes, 281, entr. 2n - 08006 Barcelona

JOAN PLANELLAS
I BARNOSELL

Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

Celebrant l'eucaristia

Benvolguts i benvolgudes, el dijous vinent, Dijous Sant, celebrem la institució de l'Eucaristia per part de Jesús. Com va afirmar el Concili Vaticà II, l'Eucaristia és font i cimal de la vida cristiana. És a través d'ella que rebem l'essència de la vida en Crist, és a dir, en comunió amb la seva carn i la seva sang, ens reconeixem com a Cos seu i, membres del mateix cos —uns i altres—, ens preparem per ser testimonis de la seva resurrecció arreu.

Així, doncs, l'Eucaristia és abans que res una celebració profunda i festiva, on no hi té cabuda la distracció, l'avorriment o l'apatia. Quin impacte no fa un grup de cristians que celebren la seva fe amb entusiasme! I a una festa no s'hi va com un mer espectador, passivament, sense res a aportar. Per crear un ambient festiu és necessària l'actitud positiva, engrescadora i participativa. Us imagineu una festa on una persona actués tota sola? No permetem que les nostres celebracions esdevinguin un monòleg sense atractiu. En aquesta línia hauríem de reflexionar i aprofundir les paraules que trobem en el

Concili Vaticà II: «Participant en el sacrifici eucarístic, font i cimal de tota vida cristiana..., tots fan el seu propi paper en l'acció litúrgica, no confusament, sinó cadascú segons el propi rang» (LG 11).

En efecte, la fracció d'un mateix pa, fa de l'Eucaristia un banquet de germanor, on tots gaudim de la mateixa dignitat de fills en el Fill, i on tots estem disposats a servir-nos i estimar-nos amb afecte sincer. Aquesta és la gran aportació de cada batejat, una aportació que va més enllà de les forces de cadascú i del servei concret que pugui o no fer. Tant se val si hem de romandre asseguts en el banc o si som els responsables de preparar la litúrgia. L'important és la vida interior que ens comuniquem els uns als altres, l'actitud contemplativa, meravellada i agraïda del gran regal d'unitat que s'hi esdevé. Que bonic quan el diaca encensa tota l'assemblea, fent visible així que hi som en nom de tota l'Església, Cos i Esposa del Crist!

Els serveis concrets que després oferirem seran orientats a aquesta comunió de vida, perquè

la celebració eucarística necessita respirar a l'uníson. Per això, quan ofereixi el servei de fer cantar, tindrè en compte que tothom pugui sentir-s'hi inclòs i que sigui la veu de tota l'assemblea que s'alci com una digna lloança a Déu. Si, en canvi, se'm demana de llegir una lectura, l'única cosa que he de pensar és que la comunitat senti, amb la millor claredat possible, la veu que el Senyor li adreça. Quan pregui, recollit en el meu interior, tindrè present cada persona que m'envolta i alhora tota l'Església universal. Quan presideixi, el meu desig serà transparentar el Crist que es dona en oblació total a l'assemblea, centrant-me exclusivament en el seu benestar espiritual.

És clar que cal formació per oferir cadascun dels serveis litúrgics i eclesials, però potser encara cal més formació per convertir-los en serveis de comunió. D'aquesta manera la celebració eucarística serà mirall i impuls per caminar vers una autèntica Església sinodal. Amb aquests sentiments, Santa Setmana!

Ben vostre.

SEBASTIÀ
TALTAVULL ANGLADA
Bisbe de Mallorca

Passió de Jesús, passió del poble

És difícil d'entendre-ho. Tanmateix, només des de la fe i l'amor podem encaixar una veritat tan enigmàtica com la de la creu i, unit a ella, el fet inhumà de la injustícia, especialment quan aquesta és carregada sobre persones innocents. El relat de la passió que inaugura la Setmana Santa bé mereix una meditació que ens dugui a contemplar el misteri d'amor que amaga. La nostra mirada envers aquest Jesús que és perseguit i entregat a la tortura i a la mort, avui s'estén a tantes persones amb les quals s'hi identifica i que pateixen la mateixa injustícia. Apropar-nos al germà que pateix per qualsevol motiu comporta la necessitat de posar-nos al seu costat, de posar-nos a favor seu.

La pregunta que tantes vegades ens fem sobre l'existència del mal també afecta Jesús, el qual tot i que el venç, també per solidaritat amb nosaltres el pateix prenent-lo damunt seu. No hi ha cap altra explicació, fins i tot la dura i extrema experiència del Fill que crida: «Déu meu, Déu meu, per què m'heu abandonat?» Sembla impossible per a qualsevol ésser humà arribar a aquest extrem de desesperació, perdut en la més absoluta soledat. Amb tot, el to d'aquest crit és de pregària confiada pronunciada en el més gran gest de solidaritat possible envers els qui pateixen i se senten abandonats, fins i tot de la mà de Déu.

Tot això ens fa veure fins on pot arribar el misteri de l'encarnació de Jesús, igual a nosaltres en tot, llevat del pecat. La contemplació del Jesús que crida la seva experiència d'aban-

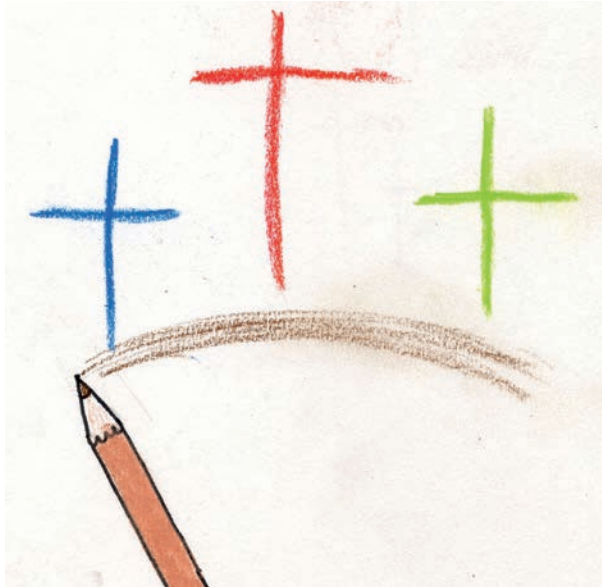
dó ens situa davant la dura realitat, la que ens mostra la magnitud d'una crisi mundial econòmica, sanitària, ecològica i moral, originada per una pandèmia imprevista i una guerra recent que desfà plans i converteix en desesperació les il·lusions d'una vida honrada i feliç. Hi ha tant patiment i desigualtat que no tenim dret a permetre'ns tanta obsessió supèrflua. La passió del Senyor és la passió del seu poble, del poble que pateix i veu molt difícil la sortida als problemes que impedeixen que refaci la seva vida, la vida de la major part de les famílies que el formen.

Hi ha una identificació entre la creu de Jesús i la de la gent que constantment és crucificada a la creu de l'atur, de la injustícia social, de la violència de gènere, de tota violència o de qualsevol atropellament a la dignitat humana. Necessitem preveure una transformació i això només es pot fer contemplant Jesús a la creu, camí de la resurrecció. La nostra responsabilitat de cristians enmig del món ens mou a comunicar aquesta nova i gran notícia que conté la força de la nostra esperança i cap on s'encamina l'itinerari d'aquesta setmana que volem que sigui «santa». L'Església prega dient que «Crist, innocent, s'ha dignat a sofrir passió pels impius, i a ser condemnat injustament a favor dels pecadors. La seva mort ha esborrat les nostres culpes i la seva resurrecció ens ha fet justos». Vet aquí la clau per començar a entendre moltes coses que ens semblen difícils a primer cop d'ull. Aquesta és la meta, el nostre terme definitiu que fa que ens sentim salvats en l'esperança.

COMENTARI DE LA PARAULA

Havent pres la darrera copa, donà gràcies: «Preneu-la!, repartiu-la entre vosaltres»

GLÒRIA MONÉS

A diferència de Marc i Mateu, Lluc explicita, a l'inici del darrer sopar, el moment culminant del dia de Pasqua: «Amb quin delit he desitjat aquest anyell pasqual menjar amb vosaltres, abans de sofrir jo passió!» El Còdex Beza conserva dues variants interessants: l'ús d'un verb més pregnant que el de «menjar» simplement, a saber, «menjar àvidament, devorar», i el qualificatiu «un de nou», respecte al sòlit anyell pasqual del ritu jueu. Jesús és conscient que ja no el tornarà a menjar mai més aquí, però que ben aviat podrà menjar-ne amb avidesa un de nou en el Regne de Déu. Lluc distingeix entre el sopar pasqual, memorial de l'alliberament del poble jueu de l'esclavitud d'Egipte, i la nova Pasqua que Jesús espera poder fruit en el Regne de Déu. Clou el sopar pasqual amb la darrera de les quatre copes que constaven en el ritual jueu: «I, havent pres la copa, donà gràcies i digué: "Preneu-la!, repartiu-la entre vosaltres". Jesús la passa als seus deixebles, perquè la comparteixin entre ells; però ell no en beu ni

en pensa beure mai més: «Perquè us dic: *des d'ara no beure més del producte de la vinya fins que arribi el Regne de Déu.*» Un cop finalitzat el sopar pasqual, Jesús pren un pa dels que havien sobrat, dona gràcies i institueix l'Eucaristia: «Aquest és el meu cos.» El Còdex Beza, recolzat per les antiquíssimes versions llatines, no esmenta la copa eucarística. El text usual, en canvi, continua així: «"(Aquest és el meu cos), que es lliura per vosaltres; feu això en memòria meva." I va fer igualment amb la copa, després de sopar, dient: "Aquesta copa és la nova aliança segellada amb la meva sang, vessada per vosaltres."» Tots els comentaristes han comprovat la gran afinitat que vigeix entre aquesta recensió i el text de Pau de 1Co 11,24-25. Escrivint a l'exsumme sacerdot Teòfil, Lluc preferí silenciar qualsevol referència a la sang, car beure la sang era un tabú entre els jueus: Lluc centra l'Eucaristia en l'acció de compartir el pa.

JOSEP RIUS-CAMPS
Teòleg i biblista
riuscamps@yahoo.es

CONSULTORI BÍBLIC

QUIQUE FERNÁNDEZ

Coordinador de l'Escola d'Animació Bíblica

¿Què vol dir
«Us asseguro que
alguns dels qui són
aquí no moriran
sense haver vist
el Fill de l'home
venint en el seu
Regne» (Mateu 16,28)?

El verset sobre el qual ens preguntem presenta una certa dificultat en la comprensió de la intenció que té. Tant és així que un bon nombre d'exegetes deixen constància en els seus comentaris d'aquesta dificultat.

La gran pregunta és a què, o millor encara «a quan», es refereix Jesús quan diu «el Fill de l'home venint en el seu Regne». Aquesta manifestació plena de la glòria de Déu es pot entendre que es refereix a la Transfiguració o a la Resurrecció. Potser aquestes dues possibilitats siguin les més evidents, però no són les úniques.

Això no obstant, hi ha una dada que, a manera de pista, ens inclina a atorgar més possibilitats a la Transfiguració. El verset que avui ens ocupa és l'últim del capítol 16 de l'Evangeli segons sant Mateu. Doncs bé, el capítol següent s'inicia amb les paraules «sis dies després» i se'ns explica l'esdeveniment de la Transfiguració.

Casualitat? La proximitat en el temps és, sens dubte, una dada rellevant. I el fet de saber que els evangelistes sempre «filen prim», que res en l'Evangeli no pot ser pres com a casualitat, ens porten a vincular estretament les paraules de Jesús a Mt 16,28 amb l'episodi narrat al començament de Mt 17. Més encara, sembla corroborar-ho sant Pere quan diu «haver contemplat la seva grandesa amb els nostres propis ulls» (2Pe 1,16). Efectivament, al Mont Tabor els apòstols Pere, Jaume i Joan van contemplar una imatge del Fill de Déu.

Així, per tant, de la mateixa manera que coneixem bé que Jesús va anunciar als seus apòstols la seva Passió i Mort, i així com també els va anunciar la seva Resurrecció, sembla que podem convenir que Jesús els anunciava la manifestació de la seva condició divina en la Transfiguració, atorgant, doncs, a aquest fet una importància manifesta.

PER A CONSULTES:
REDACCIO@CATALUNYACRISTIANA.CAT

Diumenge de Rams

Lectura primera

Is 50,4-7

No he amagat la cara davant les ofenses i sé que no quedaré avergonyit

Lectura del llibre d'Isaïes:

El Senyor Déu m'ha donat una llengua de mestre perquè, amb la paraula, sàpiga sostenir els cansats. Un matí i un altre em desvetlla l'orella perquè escolti com un deïxeble. El Senyor Déu m'ha parlat a cau d'orella i jo no m'he resistit ni m'he fet enrere: he parat l'esquena als qui m'assotaven i les galtes als qui m'arrencaven la barba; no he amagat la cara davant d'ofenses i escopinades. El Senyor Déu m'ajuda: per això no em dono per vençut; per això paro com una roca la cara i sé que no quedaré avergonyit.

Vers abans de l'evangeli

Fl 2,8-9

Crist es feu per nosaltres obedient fins a acceptar la mort, i una mort de creu. Per això Déu l'ha exalçat i li ha concedit aquell nom que està per damunt de tot altre nom.

Salm responsorial

21

Tots els qui em veuen es riuen de mi, amb els llavis i amb el cap prenen aires de mofa:

«S'ha adreçat al Senyor; que l'alliberi, doncs; que el salvi, si tant se l'estima.»

R. Déu meu, Déu meu, per què m'heu abandonat?

M'envolta una munió de gossos, em rodeja un estol de malfactors, m'han lligat les mans i els peus, puc comptar tots els meus ossos. *R.*

Es reparteixen entre ells els meus vestits, es juguen als daus la meva roba. Almenys vós, Senyor, no us allunyeu; força meva, cuiteu a defensar-me. *R.*

Anunciaré als meus germans el vostre nom, us lloaré enmig del poble reunit. Fidels del Senyor, lloeu-lo, fills de Jacob, glorifiqueu-lo, reverencieu-lo, fills d'Israel. *R.*

Lectura segona

Fl 2,6-11

Jesucrist s'abaixà. Per això Déu l'ha exalçat

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Filipis:

Jesucrist, que era de condició divina, no es volgué guardar gelosament la seva igualtat amb Déu, sinó que es va fer no-res, fins a prendre la condició d'esclau. Havent-se fet semblant als homes i començant de captenir-se com un home qual-sevol, s'abaixà i es feu obedient fins a acceptar la mort, i una mort de creu. Per això Déu l'ha exalçat i li ha concedit aquell nom que està per damunt de tot altre nom, perquè tothom, al cel, a la terra i sota la terra, doblegui el genoll al nom de Jesús, i tots els llavis reconguin que Jesucrist és Senyor, a glòria de Déu Pare.

Evangelí

Lc 22,14-23,56

Passió de nostre Senyor Jesucrist segons sant Lluc:

[...] Llavors (els notables del poble, els grans sacerdots i els mestres de la Llei) s'alçaren tots i el dugueren a Pilat. I començaren així la seva acusació: «Hem trobat aquest home que subleva el nostre poble, prohibeix de pagar tribut al Cèsar i pretén que és el Messies, el rei.» Pilat l'interrogà: «Ets tu el rei dels jueus?» Ell li respongué: «Sí, teniu raó.» Pilat digué als grans sacerdots i a la gent: «No trobo res en aquest home per a

poder-lo inculpar.» Ells insistien: «Somou el poble, escampant les seves doctrines per tot el país dels jueus. Havia començat a Galilea i no ha parat fins aquí.» Quan Pilat sentí això, preguntà si aquell home era galileu. En saber que pertanyia a la jurisdicció d'Herodes, l'hi envià. Precisament aquells dies Herodes es trobava a Jerusalem.

Herodes s'alegrà molt de veure Jesús: feia temps que ho desitjava, perquè en sentia parlar i confiava veure-li fer algun miracle. Li feia moltes preguntes, però Jesús no li contestà res. Els grans sacerdots i els mestres de la Llei hi eren presents i l'acusaven amb força. Però Herodes amb la seva tropa, el menyspreà i, per riure's d'ell, li posà un vestit sumptuós i l'envià al-

tre cop a Pilat. Aquell dia Herodes i Pilat, que havien estat enemistats, es reconciliaren.

Pilat cridà els grans sacerdots, les autoritats i la gent, i els digué: «M'heu portat aquest home com si sublevés el poble, però jo, que l'he interrogat davant vostre, no trobo que hagi comès cap dels delictes de què l'acuseu. Ni tampoc Herodes, que ens l'ha tornat a enviar. Ningú no ha trobat res que mereixi la pena de mort. Pertant, li donaré un càstig per escarmentar-lo, i el deixaré anar.» Però tota la multitud cridà: «Mateu-lo, aquest; indulteu-nos Bar-Abàs.» Bar-Abàs havia estat empresonat amb motiu d'una revolta i d'un assassinat que

Continua a la pàgina següent

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC C; FERIAI II)

TEMPS DE QUARESMA

(SALTERI: SETMANA 6)

Abril

10. DIUMENGE SANT

Diumenge de Rams, Vermell. Lectures: Isaïes 50,4-7 / Salm 21 / Filipencs 2,6-11 / Lluç 22,14-23,56
SANTORAL: Dimes; Ezequiel, prof.; Terenci, mr.

11. DILLUNS SANT

Fèria, Morat. Lectures: Isaïes 42,1-4,6-7 / Salm 26 / Joan 12,1-11
SANTORAL: Estanislau, b. i mr.; Isaac, monjo.

12. DIMARTS SANT

Fèria, Morat. Lectures: Isaïes 49,1-6 / Salm 70 / Joan 13,21-33,36-38
SANTORAL: Juli I, p.; Teresa de Jesús dels Andes, rel.; Vísia, vg. i mr.

13. DIMECRES SANT

Fèria, Morat. Lectures: Isaïes 50,4-9a / Salm 68 / Mateu 26,14-25. O bé: *Sant Martí I* (ML), Vermell; *Sant Hermenegild* (ML), Vermell. SANTORAL: Agatònica, mr.

14. DIJOUS SANT

Missa de la Cena del Senyor, Blanc. Lectures: Èxode 12,1-8,11-14 / Salm 115 / 1 Corintis 11,23-26 / Joan 13,1-15
SANTORAL: Domnina, vg. i mr.; Lambert, b.; Tiburci, mr.

15. DIVENDRES SANT

Passió del Senyor, Vermell. Lectures: Isaïes 52,13-53,12 / Salm 30 / Hebreus 4,14-16; 5,7-9 / Joan 18,1-19,42
SANTORAL: Basilissa i Anastàsia, mr.; Crescent, mr.; Telm, rel.

16. DISSABTE SANT

SANTORAL: Benet-Josep Labre; Engràcia, vg. i mr.; Toribi d'Astorga, b.

Ve de la pàgina anterior

hi havia hagut a la ciutat. Pilat tornà a parlar-los amb el desig de deixar lliure Jesús. Però ells cridaren: «Crucifiqueu-lo, crucifiqueu-lo.» Pilat respongué per tercera vegada: «Per què? Quin mal ha fet? Jo no trobo que hagi comès res que pugui merèixer pena de mort; li donaré un càstig per escarmentar-lo i el deixaré anar.» Però ells insistien demanant amb grans crits que el crucifiquessin. I s'imposaven a força de cridar. Llavors Pilat es decidí a concedir-los allò que demanaven: indultà aquell que era a la presó per revolta i assassinat, i entregà Jesús a la pena que ells volien.

Quan se l'enduien, agafaren un tal Simó de Cirena, que venia del camp, i li carregaren la creu perquè la portés darrere Jesús. El seguia una gran gentada del poble, i també moltes dones endolades, que el planyien. Jesús es girà cap a elles i els digué: «Dones de Jerusalem, no ploreu per mi; ploreu per vosaltres i pels vostres

fills. Perquè vindran dies que la gent dirà: «Felices les que no tenen fills, les entranyes que no han posat ningú al món i els pits que no han criat.» Llavors diran a les muntanyes: «Caieu damunt nostre», i als turons: «Cobriu-nos.» Perquè si a un arbre verd fan això, què serà de l'arbre sec?»

En portaven dos més: uns criminals que havien de ser executats amb ell. Quan arribaren a l'indret anomenat Gòlgota, el crucificaren juntament amb els criminals, un a la dreta i un altre a l'esquerra. Jesús deia: «Pare, perdoneu-los, que no saben el que fan.» Es repartiren els seus vestits i se'ls jugaren als daus. La gent s'ho estava mirant. Les autoritats deien, rient-se'n: «Ell, que en salvava d'altres, que se salví ell mateix, si és el Messies de Déu, l'Elegit.» Els soldats també se'n burlaven: tot oferint-li vinagre, li deien: «Si ets el rei dels jueus, salva't tu mateix.» Sobre d'ell hi havia un rètol que deia: «El rei dels jueus.»

Un dels criminals penjats a la creu, també li deia insultant-lo: «No ets el Messies? Salva't a tu mateix i a no-

saltres.» Però l'altre, renyant-lo, li respongué: «Tu que estàs sofrint la mateixa pena, tampoc no tens temor de Déu? I nosaltres ens ho mereixíem, perquè estem sofrint el càstig que ens correspon pel que hem fet, però aquest no ha fet res de mal.» I deia: «Jesús, recordeu-vos de mi, quan arribeu al vostre Regne.» Jesús li respongué: «T'ho dic amb tota veritat: Avui seràs amb mi al paradís.» Ja era cap al migdia quan s'estengué per tota la terra una foscor fins a mitja tarda: el sol s'havia eclipsat. La cortina que tancava el santuari, s'esquinçà per la meitat, i Jesús cridà amb tota la força: «Pare, confio el meu alè a les vostres mans.» I havent dit això, expirà.

El centurió, després de veure el que havia passat, en donava glòria a Déu i deia: «És veritat: aquest home era innocent.» I tota la gent que era present en aquell espectacle, després de contemplar tot el que havia passat se'n tornava donant-se cops al pit. Tots els seus coneuts i les dones que l'havien seguit des de Galilea es mantien a distància mirant-s'ho. [...]

L'hora de la veritat

MERCÈ SOLÉ
(msoletey@gmail.com)

Hem fet tot el recorregut de la Quaresma, i molt probablement amb una sabata i una espadenya. Durant aquest temps, seguint el fil de les lectures, hem tastat la temptació de deixar-nos portar més pel nostre anhel de benestar i seguretat que no pas per la confiança en l'Esperit. Hem viscut moments d'eufòria amb el convenciment que Jesús és realment el Fill de Déu, i en altres moments li hem girat l'esquena o ens hem sentit menystinguts. Hem experimentat també la gratuïtat del perdó, l'esperança i la confiança. I dic gratuïtat perquè tot i que ens hem esforçat amb l'almoina, el dejuni i la pregària, ni el que hem rebut no ha estat per mèrits propis, cosa que sempre costa de pair, ni la nostra bona disposició ens ha estalviat el dolor, ni el propi ni el del món. Arribem al Diumenge de Rams desconcertats.

El Diumenge de Rams entoma tot aquest camí, que no és només el camí de la Quaresma sinó que també és el de la vida. Som a les portes de Jerusalem, l'hora d'assumir plenament la crida que hem rebut a «re-velar», a fer evident als ulls de tothom, que el Regne de Déu és aquí. La primera constatació és que el Messies no arriba dalt de cavall, sinó d'un pollí. I la segona va encara més enllà. Amb el text d'Isaïes, queda clar que el Messies escolta la veu de Déu i rep ofenses i

escopinades... fins a prendre la condició d'esclau, diu Pau.

Ha arribat l'hora de la veritat, l'hora de descobrir que el Messies que ens ha estat missatger del perdó, l'esperança i la confiança, no és honorat, sinó que rep un tracte vexatori que el durà a la mort. Incomprensió del món, però incomprensió també per part dels deixebles. L'evangelista Lluc, que llegim aquest any, posa en relleu que, mentre Jesús es prepara ben conscientment per afrontar la seva mort fins al punt d'explicitar-los el seu memorial, els seus amics continuen discutint quin d'entre ells ha de ser considerat el més important, fent el fatxenda com Pere i adormint-se quan Jesús els demana suport i pregària. Una actitud ben diferent a la del lladre que, lluny de fer teoria sobre el tema, comparteix la mort de Jesús.

No hi ha dubte que Lluc sintetitza en la narració de la Passió, més enllà de la crònica, el sentit messiànic de Jesús, la novetat —la Bona Nova— de la seva manera de viure el Regne de Déu, i les actituds que desvetlla entre propis i estranys. La narració finalitza amb el davallament de la creu i ens deixa en suspensió.

Encara tindrem tota una setmana per deixar cadascun dels elements plantejats aquest diumenge i per obrir-nos a la Pasqua.

La comunitat de Taizé i el jovent

JOSEP VILARRUBIAS, cmf

En el número del 6 de març de *Catalunya Cristiana* he llegit amb goig l'escrit entorn a Bernat Soler, germà de Taizé. M'ha tocat molt de prop la pregunta sobre com pot ser que una comunitat contemplativa tingui tant atractiu per a una joventut diversa i multitudinària.

En ocasió de les meves noces d'argent, l'any 1984, vaig demanar a la comunitat de Taizé de passar-hi una setmana en recés total. M'oferien una casa no habitada del poble, però a condició que cada dia tingués una hora de conversa amb algun monjo a la casa mateix. Una proposta sàvia i engrescadora. El primer dia vingué el germà Max Thurian. Us podeu imaginar la meva sorpresa i alegria. Max Thurian havia estat el primer company del germà Roger al començament d'aquella comunitat. Roger en seria el carismàtic i Thurian, el teòleg.

Cada dia vingué el mateix monjo i naturalment en vaig poder treure força llum sobre el sentit i el procés de la comunitat. Un dia li vaig fer la tan coneguda pregunta que apareix també en l'entrevista a Bernat Soler: «Si Taizé és una comunitat monàstica, com es pot entendre el fenomen tan impensable de la joventut al seu entorn?» Ell respongué: «Al començament anaven arribant a Taizé petits grups de joves per a les seves coses, reunions, pregària, silen-

ci... tal com succeeix en molts monestirs. Quan arribà la revolta d'estudiants a París l'any 1968 els joves venien amb un altre aire, com dient: "Vosaltres, els monjos, ens ajudeu i us escoltem, però vosaltres també ens heu d'escoltar a nosaltres, que volem dialogar amb llibertat i tenim la nostra per dir-vos que el món està canviant".»

Els monjos s'ho prengueren seriosament. Decidiren en comunitat acceptar-ho i revisar la relació amb els joves visitants. Des d'aleshores, em comentava el germà Thurian, tot va canviar.

Els monjos van anar veient com creixia i creixia el nombre de joves que anaven a Taizé. I la comunitat, ben atenta i amb el guiatge del germà Roger, va acomodar els seus ritmes a les noves realitats. Amb confiança, obertura i llibertat.

La comunitat de Taizé va saber llegir els nous signes dels temps. Oberta a l'Esperit, actuava amb llibertat davant de l'imprevist de Déu. Aquesta expressió que tantes vegades vàrem sentir al germà Roger: «Hem d'estar oberts a l'imprevist de Déu.»

La clau del fenomen «joves a Taizé» no és confusa com podria semblar. Hi hagué la determinació d'una comunitat de nou estil, ja organitzada, a no tancar-se en les seves coses i escoltar els nous aires que

els joves els aportaven. Escoltar, auscultar, situar-se no verbalment sinó amb empatia i assimilar amb llibertat el llenguatge de l'Esperit renovellador.

Saber escoltar: és la gran paraula del Sínode que el papa Francesc ha posat en marxa. No hem de dubtar en absolut que si les relacions internes del Poble de Déu deixen de ser empedreïdes, si hi ha una escolta sincera, confiada, humil, profunda i en totes direccions, el fet Taizé pot ser un presagi per al futur de l'Església, en què tots hem de caminar junts. Allò que l'Esperit ha fet amb la joventut a Taizé ho pot fer a tota la família de Crist.

Allò que l'Esperit ha fet amb la joventut a Taizé ho pot fer a tota la família de Crist

Postals des d'Andalusia

De la creu, a la llum

Celebrar la Setmana Santa no és el mateix que viure-la en pròpia carn: la celebració no deixa de ser una representació plàstica dels grans misteris del cristianisme, mentre contemplem la passió i mort del cristianisme, mentre contemplem la passió i mort de Jesús. Viure la Setmana Santa, en canvi, és percebre i carregar la creu i les creus d'aquesta hora de barbàrie que ens ha tocat viure. Andalusia celebra la Setmana Santa esplendorosament, que s'obre amb els pregons solemnes en recintes teatrals o en temples sumptuosos, des d'on els pregoners contemplem la Setmana Santa, de la mà de les germandats i confraries, amb la seva part essencial que abasta la religiositat popular, d'una banda i, de l'altra, les processons amb imatges d'un valor artístic insuperable, que emocionen i commouen les multituds.

La Setmana Santa d'enguany potser ens disposa més a dirigir la nostra mirada al Gòlgota i contemplar el Crucificat, perquè també nosaltres ens sentim traspassats de ferides. Potser una de les conseqüències més notòries de la pandèmia que ens ha assolat és el fet d'haver fet experiència personal de la mateixa fragilitat. Com expressava un dels poemes més coneguts de Miguel Hernández, portem ferides: *«Llegó con tres heridas: la del amor, la de la muerte, la de la vida. / Con tres heridas viene: la de la vida, la del amor, la de la muerte. / Con tres heridas yo: la de la vida, la de la muerte, la del amor.»*

Com suggereix el poeta, les realitats més importants són, precisament, les que més ens fereixen. Per això, per no caure en un pessimisme terrible, hem de mirar des de la riba de la fe, el «final de la Setmana Santa»: la resurrecció de Jesús, el triomf de la vida sobre la mort. La Setmana Santa no acaba al Calvari, sinó al «sepulcre buit». Jesús és viu!

ANTONIO GIL
Sacerdot i periodista

Cartes

El capellà està amb nosaltres

Soc un jove cristià de 44 anys actualment privat de llibertat al centre penitenciari de Brians 2, al mòdul 5.

Amb aquest escrit vull agrair al capellà del centre, el jesuïta pare Xavier Rodríguez que, tot i la pandèmia, no ha deixat mai d'estar al costat nostre.

Els dissabtes i diumenges fa les misses per diferents mòduls del centre entre Brians 1 i Brians 2. Sempre ens transmet paraules d'esperança, d'amor, de fe, de germanor, de fraternitat i de generositat i ens fa entendre molt bé l'Evangeli. A més, entre setmana, visita els mòduls per veure els interns i per a ell no hi ha rellotge ni temps, sempre disposat a escoltar.

Gràcies a ell, molts interns s'han acostat al Senyor i han demanat ser batejats o fer la Comunió o la Confirmació preparant-los amb una catequesi. I també participen de la santa Eucaristia en comunió i oració. Gràcies al pare Xavier, la fe de molts interns s'ha enfortit molt.

Tots li volem donar mil gràcies per ser com és. Pare Xavier, no canviï mai, i que el Senyor li doni forces per seguir-nos visitant.

JOSEP FAJARDO FERNÁNDEZ

Preguem per la pau a Ucraïna i Rússia

Hem de dir: «Pare nostre, sigui santificat el vostre nom.» Aquesta fórmula meravellosa per excel·lència i coneguda per a molts continua sent, al llarg dels segles, molt important per a les comunitats cristianes, ja que mitjançant aquestes paraules els cristians ens dirigim a Déu.

És una oració senzilla, espiritual, amorosa, fraterna, sublim, màgica i emocional. Els misteris que ens ensenya la nostra fe no poden ser comprensos per la nostra raó perquè es prega poc i malament. «Demanau i rebreu.

Cerqueu i trobareu. Truqueu i se us obrirà», ens recorda Crist.

Déu és l'ésser infinit que existeix en ell mateix i per amor es val dels homes i de les dones per manifestar-se i realitzar els seus plans. Tot això no pot ser menys que per amor a la humanitat. Goetz, a *Le diable et le bon Dieu*, diu: «A la caiguda del dia, quan ja no hi ha gaire claror, cal una vista de gat per distingir entre el dimoni i el bon Déu.» Hi ha senyals que confonen la visió de les coses. És llavors quan ens podem adonar que preguem poc i malament i que hem d'estar alerta per arribar a la matinada i veure amb claredat les obres de Déu.

JOSEP VIDAL I BORRÀS

Reflexió sobre les guerres

Des de la caiguda del mur de Berlín, tenim el problema d'Ucraïna. Angela Merkel, prudent missatgera de pau, apaivagava els ànims.

Ara, els aliats de l'OTAN envien material de guerra a Ucraïna i, amb això, incendia i allarga la conflagració. Fa por: si les guerres sempre sembren destrucció i mort, ara encara són més perilloses. La responsabilitat dels governants és tremenda. Cal una Conferència de Pau per al desarmament. És a les mans dels presidents i dels ministres d'Exteriors, però, tenen consciència i bona voluntat o, més aviat, interessos personals i covardia? Els governants no han de cedir davant de les elits financeres.

Aquesta guerra ens crea a tots una gran incertesa i molta preocupació. No s'ha d'instigar amb l'enviament d'armes, sinó encoratjar el diàleg i la negociació.

Estic amb el papa Francesc: «Els que estimen la pau, rebutgen la guerra com a mitjà de solució de les controvèrsies internacionals.» I Pius XII deia: «No es perd res amb la pau; tot es pot perdre amb la guerra.»

JOSEFA ROMO

Podeu enviar les cartes a:

redaccio@catalunyacristiana.cat

Reviure l'esperit pasqual

Enguany es reprenen presencialment els actes de la Setmana Santa

MAC
Barcelona

La Setmana Santa és el moment culminant de l'any litúrgic. Des del Diumenge de Rams fins al Diumenge de Resurrecció se celebren arreu de la geografia catalana nombroses manifestacions de religiositat i pietat popular per tal de recordar la passió, mort i resurrecció de Jesucrist. Enguany tindran un significat especial. I és que, dos anys després d'aturada per la pandèmia, tornen a celebrar-se presencialment. La situació sanitària actual permet un retorn a la normalitat.

«En els actes devocionals de pietat pública succeeix un fenomen molt interessant que va més enllà de l'espiritualitat personal dels que hi participen o de l'acte de fe religiosa, en aquest cas catòlica, a l'espai públic. Parlem de rituals assumits per la comunitat, entesa com a poble, vila, ciutat... Ajuden a exterioritzar o expressar una pertinença, una identitat local; fins i tot, algunes d'aquestes manifestacions les considerem que formen part del nostre patrimoni», explica el folklorista i escriptor Amadeu Carbó a *Catalunya Cristiana*.

Carbó, comissari d'exposicions organitzades al Museu Diocesà de Barcelona com *Santa Eulàlia de Barcelona, la ben parlada o Barcelona al carrer. Veure i ser vist. La processó de Corpus*, considera que «la fe és cultura. I la cultura és cohesionadora. Aquesta adopta diverses formes en la seva exteriorització. Ara bé, en una societat canviant, dinàmica, com la nostra cal parar molta cura a deixar i construir espais on totes les mirades, confessions i cultures trobin el seu espai d'expressió, de manera que tots ens puguem conèixer i reconèixer».

Catequesi popular

Per a totes les confraries, germanats, congregacions i gremis que formen part de l'Agrupació d'Associacions de Setmana Santa de Tarra-

La Setmana Santa de Tarragona és una de les més importants de l'Estat.

gona (AASST), el fet de poder tornar a celebrar al carrer, presencialment, tots els actes de la Setmana Santa suposa «una gran alegria. Durant dos anys hem intentat —com que no podia ser al carrer— ser presents en la mesura del possible en actes distribuïts en línia, a les xarxes socials, en exposicions... però no és el mateix», expressa Pere Ramon Armesto, vicepresident i secretari de l'AASST.

«Tot allò que fa germanor i que no hem pogut fer, ho hem trobat molt a faltar. Les trobades dels membres de les bandes per assajar no s'han produït, els portants dels passos no podien quedar per agafar ritme i força per sortir a les processons... Enguany tornarem a recuperar les nostres tradicions, les nostres processons i viacrucis, que fan de la Setmana Santa de Tarragona una de les més lluïdes i importants de l'estat», afirma Pere Ramon.

Declarada Element Festiu Patrimonial d'Interès Nacional per la Generalitat de Catalunya, la processó del Sant Enterrament del Divendres Sant és un dels actes més significatius de la Setmana Santa tarragonina. «La Recollida, un acte singular i característic previ a la processó, i

AASST

la mateixa processó del Sant Enterrament, passant pels carrers de la Tarragona romana i medieval, amb més de 3.000 participants, és una experiència única de catequesi popular que arreplega més de 30.000 persones pels carrers de Tarragona.»

Els objectius de l'AASST són promoure la Setmana Santa de Tarragona i coordinar totes les activitats de les tretze entitats, algunes amb més de set-cents anys d'història i d'altres més recents, que conformen l'agrupació. Pere Ramon Armesto posa en relleu que «la tradició, la cultura, la música i el sentiment religiós que envolta tots els actes de la Setmana Santa que celebrem fan viure de manera molt viva aquest sentiment, que també esdevé solidaritat quan toca ajudar els que ho necessiten». I subratlla que «expliquem i transmetem, de forma activa, la nostra manera d'entendre i de reviuire la passió de Crist».

Nombrosos actes

La represa dels actes de la Setmana Santa assoleix la seva plenitud, segons ha confirmat l'oficina de premsa vaticana, amb les cerimònies litúrgiques presidides pel papa Francesc, com ara la missa crismal del Dijous Sant a la basílica de Sant Pere, el Via Crucis del Divendres Sant al Colosseu de Roma o la missa de Diumenge de Pasqua a la plaça de Sant Pere, seguida de la benedicció *Urbi et orbi*.

Múltiples són els programes previstos per a aquests dies sants. A tall d'exemple, cal esmentar, dins de la Setmana Santa de Lleida, la nit del Divendres Sant, la processó solemne i penitencial del Sant Enterrament, organitzada per la Congregació de la Sang. La processó, encapçalada pels Armats de la Sang, treu al carrer diversos passos en una impressionant representació plàstica de la passió i mort de Crist, així com el magnífic tabernacle de la Mare de Déu de la Soledat, precedida pel Crist jacent.

Pel que fa a la Setmana Santa tortosina, surten les quatre processons habituals de la ciutat. La primera és la del Diumenge de Rams, que estrena punt d'inici: des de les 11.00, els onze passos de la processó estan exposats a la nova plaça de la Catedral fins a l'inici de la processó, a les 20.00. La seguiran les del Silenci, la mitjanit del

La Pasqua de les Avellanes

La Pasqua de les Avellanes ofereix als joves una profunda vivència de la fe.

La Setmana Santa és el moment culminant de l'any litúrgic

Dijous Sant, i les del Sant Enterrament, a Tortosa i a Jesús, el Divendres Sant. Una altra novetat és que durant la missa del Diumenge de Rams es poden contemplar les pintures de la Passió que es troben a la part posterior del retaule de la Mare de Déu de l'Estrella, a l'altar major de la catedral.

El Diumenge de Rams, a les sis de la tarda, la congregació de la Bona Mort de la parròquia de Santa Anna de Barcelona torna a sortir al carrer en processó. Hi participen els usuaris de l'Hospital de Campanya de Santa Anna, en un intent de mostrar a la ciutat els *Cristos* dels nostres dies, i persones amb discapacitat psíquica o física. Cal destacar la presència de l'Associació d'Amputats Sant Jordi. La processó compta, per primera vegada, amb l'acompanyament de l'Agrupació Musical Crist del Bon Amor de Tarragona. A més, se li dona un missatge d'unitat confessional amb l'assistència del pastor anglicà Rafael Arencón.

Nova mirada

La Pasqua de les Avellanes, organitzada per la pastoral juvenil marista, se celebra del 14 al 17 d'abril. Adreçada a joves a partir dels setze anys, té com a propòsit viure l'autèntic

sentit de la passió, mort i resurrecció de Jesús de Natzaret. Per a tots els grups i comunitats que hi participen, «són moltes les ganes que teniem de retrobar-nos plegats per compartir aquest moment de comunitat i fe compartida després de dos anys, difícils per a tots», comenta Pol Balaguer del Amo, membre de l'equip Missió de Maristes Catalunya.

I afegeix: «Per a molts dels participants, aquesta serà la seva primera experiència a la Pasqua de les Avellanes i, per tant, també hi ha una gran expectativa i energia nova, vinguda de tots aquests centenars de joves que tindran l'oportunitat de viure una experiència com aquesta amb altres joves d'arreu de Catalunya i alguns indrets d'Europa com Grècia...»

Amb el lema d'enguany, *Amb Crist, renovem la mirada*, els organitzadors pretenen donar protagonisme als joves. «Ells —constata en Pol— són el motor de la Pasqua de les Avellanes. Són un col·lectiu que, com molts d'altres, s'ha vist força perjudicat per les dinàmiques de la pandèmia. Un cop més ens han ensenyat, amb el seu esperit inconformista i les ganes de viure innates de la joventut, que una nova mirada és possible. I com Jesús, tenen una mirada trencadora, plena de novetat i encara contemplen el món amb la mirada sincera d'un infant.»

«Volem interpel·lar els joves amb aquest lema per tal que tinguin la veu i el pes que mereixen dins de l'Església i sobretot en un espai com la Pasqua de les Avellanes, creat per a ells i perquè puguin compartir la fe i les seves visions sobre ella, tot renovant-nos a tots la mirada que tenim de la realitat.»

Tot i que es parla molt de «nova normalitat», des de la Pasqua de les Avellanes s'estimen més parlar de «nova realitat». Segons en Pol, «el món afronta una nova realitat, un nou escenari desperta després d'aquests dos anys i un moment de canvi sempre dona pas a una oportunitat per millorar les situacions anteriors. Nosaltres creiem que parlar de "nova normalitat" és mirar aquesta nova etapa amb una mirada antiga... I l'Evangeli transmet tot el contrari. La Pasqua és resurrecció, un moment on puguem renovar-nos per canviar la mirada i tenir una mirada més pròxima a la de Jesús de Natzaret».

LUNET
FACILITY SERVICES

**EL BENESTAR SEMPRE
COMENÇA AMB UN SOMRIURE**
- Mare Teresa de Calcuta

lunet.es
comercial@lunet.es · 902 010 977

57

LA TRANSMISSIÓ DE LA FE és una exigència de tota família cristiana

El papa Francesc ha reafirmat que, en les famílies cristianes, la transmissió de la fe en Crist Jesús és una dimensió essencial de l'educació integral dels fills, no pas un afegit del qual podem prescindir. Potser aquest és un dels aspectes més dèbils de l'educació en moltes famílies.

Sovint succeeix que els pares consideren que la 'qüestió de la fe' dels fills és pròpia de la catequesi parroquial, i que ells ja han complert facilitant que els catequistes facin la feina que els correspon.

En canvi, el papa Francesc dona per descomptat que els pares cristians consideren la fe dels fills com quelcom propi de la família, i que la transmissió de la fe de pares a fills i, per tant, l'educació i la vivència de la fe dels fills, constitueix una responsabilitat dels pares.

És a dir, segons Francesc, els pares podran comptar amb la col·laboració de la comunitat cristiana quan convingui que els fills rebin una catequesi especial amb motiu de la recepció d'un sagrament, però aquesta catequesi té raó de ser quan ells ja hagin ajudat els seus fills a fer els primers passos el llarg del 'camí de la fe', en el qual sempre podran comptar amb la seva companyia.

Així podem entendre que Francesc hagi fet les recomanacions següents:

«En les famílies cristianes l'educació dels fills comporta un procés orientat a la transmissió de la fe. Aquest procés s'ha fet difícil per l'estil de vida actual, els horaris laborals i la complexitat del món d'avui, on molts porten un ritme frenètic per poder sobreviure.

Tanmateix, cal que la llar familiar continuï sent el lloc on s'ensenyi a valorar el significat i la bellesa de la fe, a pregar i a servir el proïsme. Això comença en el Baptisme. [...].

Els pares són els instruments de Déu per a la maduració i el creixement de la fe dels seus fills. Per això, és bonic veure que les mares ensenyen als seus fills petits a enviar un petó a Jesús o a la Mare de Déu. [...] La transmissió de la fe suposa que els pares viuen l'experiència real de confiar en Déu, cercar-lo i necessitar-lo» (AL 287).

La transmissió de la fe i l'educació de la vivència cristiana dels fills han esdevingut més difícils a causa de l'evolució de la societat, el procés de maduració dels infants i adolescents, i la presència de la religió en el món globalitzat.

«Cal que l'educació de la fe s'adapti a cada fill, perquè els recursos i les receptes d'altres èpoques de vegades no funcionen.

Els infants necessiten símbols, gestos, narracions. Els adolescents solen posar en qüestió l'autoritat i les normes; per això, convé estimular les seves pròpies experiències de fe i oferir-los testimoniatges atractius que els convencin per la seva pròpia bellesa. [...]

És fonamental que els fills observin que la pregària és una cosa realment important per als seus pares. Per això, els moments de pregària en família i els actes de devoció poden tenir més potència evangelitzadora que totes les catequesis i tots els sermons» (AL 288).

La transmissió de la fe en la família no pot ignorar que avui tota l'Església està implicada en l'impuls d'una 'nova evangelització' que respongui adequadament a la situació i les condicions en què es troba la nostra societat.

«La tasca de transmetre la fe als fills, en el sentit de facilitar-ne l'expressió i el creixement, ajuda tota la família a realitzar la seva missió evangelitzadora. Aquesta tasca també és eficaç en l'extensió de la fe més enllà de l'àmbit estrictament familiar.

Els fills que creixen en famílies missioneres sovint es fan missioners; si creixen en famílies obertes a l'amistat amb altres, els fills aprenen a relacionar-se de la mateixa manera amb el món, sense renunciar a la seva fe i a les seves conviccions» (AL 289).

«Així la família cristiana col·labora activament en l'acció pastoral de l'Església mitjançant l'anunci explícit de l'Evangeli i el llegat de múltiples formes de testimoniatge. [...]

Cal que en totes les famílies ressoni la Bona Notícia de l'Evangeli, a temps i fora de temps, per tal que il·lumini el nostre caminar. Gràcies a l'experiència de la nostra fe viscuda en família, tots hauríem de ser capaços de dir: "Hem conegut l'amor que Déu ens té". Només a partir d'aquesta experiència la pastoral familiar podrà aconseguir que les famílies siguin alhora 'Esglésies domèstiques' i llevat evangelitzador en la societat» (AL 290).

- A quines causes concretes podem atribuir l'abandonament de la vivència de la fe per part de famílies que es consideren cristianes?
- Quin sentit pot tenir que alguns pares desitgin que els fills 'facin la primera comunió' si ells no poden acompanyar-los en aquesta celebració?

Perdre el sentit de l'olfacte és un possible indicatiu d'infecció pel Covid-19.

ACTUALITATS CIENTÍFIQUES

El sentit de l'olfacte és actualment objecte d'estudi

FRANCESC NICOLAU
Professor emèrit de la Facultat de Filosofia de Catalunya

De tots els sentits humans, l'olfacte és potser el més esquiu per ser estudiat. Però com que s'ha vist que és important en molts casos, hi ha qui s'ha dedicat, i encara es dedica, a estudiar-lo. Ens referim a l'enginyer químic Chuck McGinley, americà, que fa cinquanta anys que s'hi dedica de ple. Fins i tot ha inventat un aparell, que s'anomena Nasal Ranger, per mesurar olors i la seva intensitat. Ara rep consultes de tot tipus d'empreses, organitzacions i administracions per mesurar olors. Chuck McGinley ha complert ja 76 anys, però té un fill, Mike, que continua la seva obra. Entre tots dos han creat una gran influència. Han assessorat governs d'arreu del món sobre normatives en matèria d'olors i han dotat científics de les eines adequades per a la investigació, el coneixement i el mesurament de tota mena d'olors.

Una olor no és més que el resultat de substàncies químiques suspeses en l'atmosfera que el nas humà és capaç de detectar. I és molt sensible. Per exemple, el sulfur d'hidrogen que emet un ou podrit es pot

percebre en concentracions que només són d'una part per mil milions. Ara bé, s'ha descobert que certes olors (que entren dins de la denominació vulgar de «pudors») poden fins i tot causar malalties. És el mateix Chuck qui es va trobar amb un cas d'aquests: persones que vivien prop d'una planta processadora de carn sentien una pudor provenint d'allí que els feia mal de cap i nàusees. I era veritat... McGinley va afirmar: «Em vaig adonar que les olors no són només una qüestió d'olfacte.» També era, doncs, una qüestió que podia afectar la salut. Moltes vegades, moltíssimes, és el nas qui primer ens avisa que alguna cosa no va bé. Precisament, ara s'ha comprovat que perdre el sentit de l'olfacte és un possible indicatiu d'infecció pel Covid-19.

Què hi hem d'afegir, nosaltres? Em sembla que només podem dir que ens plau que també vagi endavant la investigació en aquest àmbit, ja que és en bé de la salut humana. Diguem, també, que d'ara endavant farem cas del nostre nas quan ens avisi d'alguna cosa...

TRADICIONS REMEIERES

El cardot sant

Del conjunt de les herbes remeieres gaudeix d'una particular reputació el cardot sant (llat., *Cnicus benedictus*; cast., *cardo bendito*). El cardot és, certament, una planta realment «beneïda» per les seves grans virtuts i propietats terapèutiques. La medicina popular, amb provada eficàcia, ha usat des d'antic la flor del cardot sant —de color groc—, puix que posseeix un principi amarg de grans propietats digestives i diürètiques. Aquesta variant del card floreix a la primavera i al llarg de tot l'estiu en els erms d'arreu de Catalunya. La flor s'ha usat durant les febres intermitents i per temperar el mal de cap produït per males digestions. L'experta en herbes remeieres i doctora de l'Església, santa Hildegarda de Bingen (†1179), en el llunyà segle XII, afirmà que el card és un contraverí molt poderós (cf. *S. Hildegardis abbatisae Opera omnia*, Parisiis 1882, P. L. 197, col. 1210 «De cardo»).

En efecte, el cardot sant és molt bon protector hepàtic i, alhora, és un excel·lent febrífug molt apreciat en la tradició remeiera conventual i monàstica. Del cardot sant, se'n fa un licor aperitiu i tònic —molt potent— i que, per aquest motiu, cal prendre amb molta moderació.

Fra Jacint de Sarrià durant el seu sojorn al convent de caputxins de Vilanova de Cubelles escriví l'any 1751 que el cardot sant, entre les nombroses virtuts que gaudeix, «provoca la

orina y cura las llagas dels pulmons. És contra veneno y pesta. Dóna memòria, y és molt amarg al gust del paladà y mou lo apetit» (BHC, *De algunas herbas*, f. 163). En la medicina popular el cardot sant era un dels principals elements que, juntament amb la murtra, el romaní i la sàlvia, formava part del prestigiós bàlsam dit de *Sant Diego*, atribuït al framenor sant Dídac d'Alcalà (†1463).

En la tradició remeiera dels caputxins també s'ha emprat l'escardot (llat., *Dipsacus silvestris*; cast., *dípsaco*), conegut també com a *cardús* o «cardot de paraire», planta de la qual els frares en solien usar l'arrel com a depuratiu, diürètic i, àdhuc, per a algunes malalties de la pell.

A la cuina conventual en la temporada tardoral i nadalenca el card hi solia ser present; per exemple, era l'ingredient bàsic del «platillo de cardo», que calia preparar així: «*Mon-darás el cardo de manera que quede de lo más tierno y cuécelo con agua y sal hasta que esté bien cocido. Luego ahógallo con manteca de vacas sin ninguna cebolla y échale un poco de agua, un poquito de vino blanco, el zumo de medio limón, media libra de azúcar y sazona con pimienta, nuez y un poco de verdura picada y cueza un poco*» (*Arte de cocina*, 270). A l'article vinent us parlaré, si a Déu plau, de les bledes i les seves nombroses propietats.

**FRA VALENTÍ SERRA
DE MANRESA**
Arxiver dels Caputxins

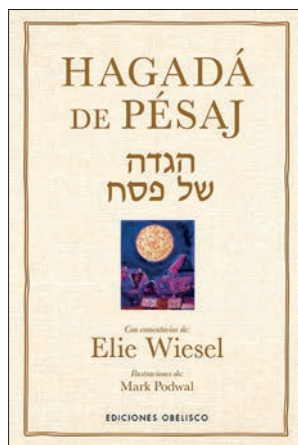
La flor del cardot sant s'ha usat per temperar el mal de cap produït per males digestions.

LLUÍS CORTADA I PUIG

Sant Maurici
Patró dels tintorers
 Claret, 2022, 316 pàg.

El Gremi de tintorers de Barcelona es va fundar l'any 1497 sota el patrocini de sant Joan Baptista i sant Llorenç en el marc de l'església del convent de Sant Agustí. A inicis del segle XVI, l'aprenent Maurici Proheta va ser acceptat de novici en el convent dels agustins de Castelló d'Empúries. Diverses cròniques n'expliquen fets extraordinaris.

ELIE WIESEL (Comentaris)
MARK PODWAL (Il·lustracions)
Hagadà de Pésaj
 Ediciones Obelisco, 2022, 144 pàg.

Amb aquesta Hagadà de Pésah, els autors et conviden a unir-te a ells en la celebració del Séder de Pasqua, l'esdeveniment més festiu de l'any jueu. L'Hagadà explica la miraculosa història de l'alliberament dels Fills d'Israel de l'esclavitud a la qual estaven sotmesos a Egipte, i dona lloc a una celebració que inclou, pregàries, rituals i càntics.

DRA. ROSA MOLINA
Una mente con mucho cuerpo
 Paidós, 2021, 375 pàg.

Sabies que sentir papallones a l'estómac o tenir un nus a la gola no són només frases fetes? Es tracta de sensacions reals que es desencadenen en diferents parts del nostre cos cada vegada que experimentem una emoció. Una guia que t'ensenyarà a entendre les teves emocions, ahora que ofereix les claus per regular els estats d'ànim.

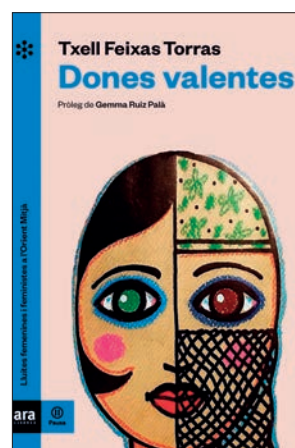
VICENT FLOR
El carrer de baix
 Edicions 62, 2022, 336 pàg.

L'amor i la mort ressonen semblants, quasi com si fossin germans. En aparença estan allunyats, però conviuen. Aquesta novel·la és una història d'amor i d'amistat, de mort i de desamor que transcorre a València ciutat i a la Vall de Gallinera. Obra guanyadora del XLIII premi Joanot Martorell.

JOSÉ LUIS ROMERO
Volver a conocernos
 Ediciones B, 2022, 298 pàg.

L'Hugo té vuit anys i els seus pares s'estan divorciant. Mentre es decideixen els termes de la separació, el seu pare reflexiona sobre el temps que no ha passat amb ell i sobre que poc que es coneixen. Una petita història d'amor que ens ensenya el que podem guanyar quan creiem que estem a punt de perdre-ho tot.

TXELL FEIXAS TORRAS
Dones valentes
 Ara Llibres, 2021, 172 pàg.

Al Pròxim Orient hi ha una revolució en marxa, persistent i determinada com cap altra: comença just quan neix una nena, i continua en la seva infantesa, joventut, plenitud i vellesa. És la revolució de les dones. És una lluita sense treva ni final contra el patriarcat secular que domina la política, la cultura i la societat.

CRÍTICA DE CINEMA

JOSAN MONTULL
Salesià

BELFAST

DIRECTOR: Kenneth Branagh
INTÈRPRETS: Jude Hill, Caitriona Balfe, Jamie Dornan, Judi Dench, entre altres
MÚSICA: Van Morrison
Drama
Regne Unit
98 minuts

La mirada neta

El prolífic actor i director Kenneth Branagh dirigeix la seva pel·lícula més personal i íntima en la qual explica la seva mateixa infantesa en la conflictiva Belfast dels anys seixanta, que cremava en flames pels enfrontaments enquistats de catòlics i protestants.

Enmig d'aquest conflicte viu el petit Buddy, amb un pare que treballa a Anglaterra mentre la mare educa els fills malgrat que la família està assetjada pels deutes. Mentre la pressió política asfixia el barri, en Buddy somia amb un futur sense problemes amb tota la família unida i sense moure's de Belfast.

La pel·lícula és innocent, amable i bonica, destil·la bondat i un gran amor per la vida. La càmera se situa sovint a l'altura dels ulls de l'infant per aportar aquesta visió a l'espectador. La fotografia magistral impregna lirisme a tot el film. El blanc i negre és lluminós, contrastat per les poquíssimes imatges en color que corresponen a velles pel·lícules o al món de la fantasia. Per si encara fos poc, la banda sonora la posa el també irlandès Van Morrison.

Els diàlegs del petit Buddy amb l'avi són extraordinaris. L'avi és un autèntic filòsof de la vida que, des

de la picaresca i la ironia, aporta una visió esperançadora de les relacions humanes.

Branagh homenatja les víctimes del fanatisme, que no té mai sentit, i fa un profund homenatge a la família, com a lloc referencial per excel·lència, on l'amor, enmig dels conflictes, és capaç de vèncer sempre, malgrat que calgui emigrar i canviar el paisatge quotidià. La pel·lícula és, a més, un cant a la tolerància religiosa i a la fraternitat. Ser veïns és molt més important que la religió de cadascú. La relació de veïnatge és molt humana, tothom es coneix, es cuiden i es protegeixen entre ells, independentment de la seva religió. Només el fanatisme vol minar aquestes relacions amb arguments buits i inhumans. I, malgrat aquest fanatisme, l'amor a la ciutat, al barri i als seus veïns es mantenen intactes.

Amb unes interpretacions excel·lents, Belfast és un conmovedor cant a la vida, la tolerància, l'amor i la família.

Una meravella.

AMB BON HUMOR

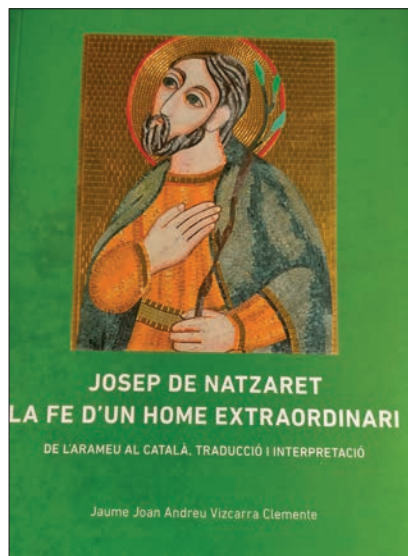
CRÍTICA LITERÀRIA

LLEONARD DEL RIO CAMPAJÓ

Publicista

Una trilogia teològica

JAUME VIZCARRA CLEMENTE

Josep de Natzaret, la fe d'un home extraordinari

2021, 111 pàg.

L'igualadí Jaume Vizcarra Clemente —metge, músic, escriptor i teòleg— acaba de publicar *Josep de Natzaret, la fe d'un home extraordinari* amb el qual completa una trilogia de treballs teològics. Els altres dos llibres són: *La pregària de Jesús. El pàrenostre i El càntic a Maria. El magníficat*. L'objectiu d'aquesta col·lecció és oferir una traducció al català de l'arameu, la llengua materna de Jesús i els seus deixebles. També mostrar aspectes diferents, i també complementaris de la tradició «oficial», i alhora endinsar-se en la cosmovisió semítica. L'oració del Pàrenostre i la seva anàlisi ocupa l'eix d'aquest treball.

En el segon llibre l'autor explica que Maria era filla d'una família benestant d'Ain Karem (Font de la vinya) i que als 12 anys, en adquirir la majoria d'edat, estava obligada a complir la Llei de Moisès. Ens parla del món semita, de la dona en el món jueu i de l'anunci del naixement de Jesús.

«Després que l'àngel anuncià a Maria el seu embaràs —explica Vizcarra— ella visita la seva cosina Elisabet, també embarassada malgrat la seva edat avançada. A la salutació d'Elisabet, Maria hi respon amb el càntic del Magníficat (...)»

El tercer llibre és dedicat a Josep, descendent de la tribu de Judà, fill de Rut i de Jacob. Josep fuster-ferrer artesà vivia a Natzaret; necessitava una dona per pujar els fills que tenia. En el moment de relacionar-se amb Maria, Josep era un vidu que tenia 4 fills (...) i almenys 3 filles.

«Josep està unit per un acord matrimonial amb Maria, que els constitueix com a marit i muller, encara que no s'hagi celebrat la cerimònia de noces, ni estiguin convivint junts.» L'acoll per responsabilitat i misericòrdia, fins que l'àngel li parla: «No tinguis por, tot ha estat obra de l'Esperit Sant, tu seràs pare davídic, és a dir, pare legal del nen.»

Els tres llibres suposen uns textos cabdals de la història del cristianisme que ens poden ajudar a trobar camins d'esperança i de salvació.

RAUXA

Natura i Déu

Per als cristians sensibles amb la natura, un paisatge és molt més que una realitat biològica valuosa que cal preservar. Sota la mirada cristiana, l'espectacle natural apareix, primer de tot, com una cosa bella. No es tracta pas, tanmateix, d'una bellesa estrictament estètica, que només produeixi un gaudi en els sentits. Des de la perspectiva cristiana aquesta bellesa és la manifestació d'un ordre previ, dotat de sentit, en el qual el creient no pot deixar de veure-hi la mateixa mà de Déu. Per al cristià això és tan evident que de vegades no comprèn per què la contemplació de la natura no porta a tothom a concloure que Déu existeix. Però si això no passa és, justament, perquè la relació entre natura i creador no és tan evident com a nosaltres ens sembla. La fe en Déu no pot venir mai directament de la contemplació del paisatge, sinó de la predicació de la fe, ja sigui amb la Paraula o amb el testimoni. Només quan primerament s'ha acollit aquesta fe es pot després identificar la petja de Déu rere la seva obra creada. Això explica que la sensibilitat per la natura no dugui automàticament a la conversió. No és que aquesta sensibilitat sigui inútil, sinó que és insuficient. Té, això sí, la important missió de preparar el terreny. Qui, sense saber res de la fe, es queda sense paraules davant de l'espectacle natural, qui no pot apartar els ulls d'un paisatge encara que li sigui perfectament conegut, s'adona progressivament que la realitat visible ens parla d'una realitat invisible. Si un dia li arriba la llavor de la Paraula, aleshores la terra ja es trobarà perfectament adobada gràcies a la tasca prèvia d'aquesta actitud contemplativa.

EDUARD BRUFAU

Agenda

Barcelona

ORATORI SANT FELIP NERI DE BARCELONA

El **divendres 15 d'abril**, a les 12.00, concert espiritual d'orgue (Bernat Bailbé) amb els comentaris de Joan Cabó sobre *Quan Jesús era a la creu* amb versions de Fischer i Bach, entre d'altres.

VIA CRUCIS

Divendres Sant, a les 18.00, via crucis interparroquial (surt de la parròquia de Sant Francesc de Sales de Barcelona i arriba a la basílica de la Concepció) amb el Cos de Portants de la Concepció i Estaferms de la Confraria de Sant Anastasi de Badalona. Acompanyament musical de Concepció Ensemble Brass. A les 19.30, arribada a la Concepció i adoració de la creu.

CRISTIANISME I JUSTÍCIA

Els **dijous del 21 d'abril al 5 de maig**, a les 19.00, seminari *Relacions internacionals: claus per comprendre la realitat i no perdre l'esperança* amb Alfons Calderon (www.cristianismeijusticia.net).

Girona

LES SET PARAULES

Divendres Sant, a les 12.00, sermó de les set paraules al temple del Sagrat Cor de Girona.

Lleida

SANTUARI DE SANTA TERESINA DE LLEIDA

El **dimecres 13 d'abril**, a les 19.30, celebració comunitària de la Reconciliació; **Dijous Sant**, a les 9.00, oració del matí; a les 17.30, eucaristia; a les 19.30, celebració de la Cena del Senyor; **Divendres Sant**, a les 9.00, oració del matí; a les 11.00, via crucis; a les 17.30, celebració de la mort del Senyor; **Dissabte Sant**, a les 9.00, oració del matí; a les 19.30, Vetlla Pasqual; **Diumenge de Resurrecció**, missses a les 9.30, 11.00, 12.30 i 19.30.

Sant Feliu de Llobregat

LA PASSIÓ

El **divendres 15 d'abril**, a les 11.00, representació de La Passió d'Olesa de Montserrat. Més informació: tel. 647 036 877.

Solsona

CATALONIA SACRA

El **dissabte 16 d'abril**, a les 11.00, visita guiada a la catedral de Solsona amb Carles Freixes. Reserves: tel. 693 720 202.

Tarragona

MONESTIR DE POBLET

Diumenge de Rams, a les 5.15, matines; a les 7.30, laudes; a les 9.45, benedicció de rams a la capella de Sant Jordi, processó cap a l'església i missa de la Passió; a les 12.00, eucaristia; a les 19.00, vespres; a les 21.00, completes i cant de la Salve.

Terrassa

CONFRARIA PARE JESÚS NATZARÉ I NTRA. SRA. DELS DOLORS

Diumenge de Rams, a les 10.00, processó de la *borriqueta* des de la parròquia de la Mercè de Badia del Vallès; **Divendres Sant**, a les 17.00, rosari i processó de Ntre. Pare Jesús Natzaré i Ntra. Sra. dels Dolors des de la carpa de la plaça Major de Badia del Vallès.

Tortosa

CATEDRAL DE TORTOSA

Dijous Sant, a les 20.00, celebració de l'Última Cena; **Divendres Sant**, a les 12.00, celebració de la Passió; **Dissabte Sant**, a les 22.00, Vetlla Pasqual; **Diumenge de Pasqua**, a les 12.00, missa de resurrecció.

Vic

COVA DE MANRESA

El **cap de setmana del 29 d'abril a l'1 de maig**, exercicis en la vida quotidiana amb Jaume Casassas, Alicia Guidonet i David Guindulain. Més informació: tel. 938 720 422.

Catalunya Cristiana

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 145 €

Gibraltar i Portugal: 145 €

Resta d'Europa: 222,99 €

Amèrica i Àfrica: 254,19 €

Àsia i Oceania: 325,43 €

Membre de l'APPEC
Associació de Publicacions
Periòdiques en Català

El setmanari rep l'ajut de la Generalitat de Catalunya

www.catalunyacristiana.cat

 /catalunyacristiana

 @catcrist

 catalunya_cristiana

 Catalunya Cristiana

Director: Mn. Miquel Ramón Fuentes

Redactors: *Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Macià Grau, Rosa M. Jané, Carme Munté, Joan Andreu Parra, Rosa Peraire*
Lingüista: *Montserrat Pibernat*

Col·laboradors d'aquesta setmana:
Pilarín Bayés, Teresa Casillas, Agustí Codinach, Carme Escalas, Quique Fernández, Jaume Flaquer, Bernat Folcrà, Antonio Gil, Joan Guiteras, Ignasi Miranda, Victòria Molins, Glòria Monés, Josan Montull, Francesc Nicolau, Joan Pallarès-Personat, Josep Oriol Pujol, Quique, Leonard del Rio, Francesc Riu, Josep Rius Camps, Valentí Serra, Lluís Serra, Lluís Solà, Mercè Solé, Sebastià Taltavull, Josep Vilarrubias, P-J Ynaraja

Redacció, administració, publicitat i promoció:
C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

redaccio@catalunyacristiana.cat

administracio@catalunyacristiana.cat

publicitat@catalunyacristiana.cat

subscripcions@catalunyacristiana.cat

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Administració: Isabel Giral (comptabilitat), Dídac Campos (subscripcions)

Autoedició i compaginació:
Macià Grau

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA
Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri.
Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272
SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

ROSA MARÍA JANÉ CHUECA

Notemo és una realitat comunitària que té una espiritualitat carismàtica i que treballa la teologia del cos de sant Joan Pau II. Són un grup de 22 joves obert a altres joves d'altres llocs d'Espanya que tenen set d'aprendre, formar-se i compartir. El 23 d'abril, de 9.30 a 18.30, organitzen a la parròquia de la Mare de Déu de la Medalla Miraculosa de Barcelona, el III Congrés *Teologia del cos* amb el tema *Déu m'ha fet bé?* Més informació: holanotemo@gmail.com, [@notemo_org](https://www.instagram.com/notemo_org) (Instagram).

Què entenem per «Teologia del cos»?

Són les 129 catequesis que el papa sant Joan Pau II va donar en les seves audiències generals des del 1979 fins al 1984. Van ser el fruit de recollir tots els seus pensaments i experiències en el tracte amb els seus amics i amb persones properes sobre preguntes que tots ens fem: el sentit de la vida, el per què ser home o dona, el que ens espera després de la mort, el dolor en el món... El que va fer va ser aprofundir sobre la persona humana i la vocació a la qual ha estat cridada: l'amor. I, tot això, vist a través del cos. Això és la teologia del cos: el missatge de Déu que està dins dels nostres cossos.

Enguany el tema és «Déu m'ha fet bé?»; a què vol donar resposta?

Volíem fer servir aquesta frase perquè Déu ens ha mostrat, i ho veiem en la nostra realitat, que és una cosa que ens turmenta, que ens fa dubtar de nosaltres mateixos, que fa dubtar del poder de Déu i del fet que Ell ho fa tot bé i tot és nou. Aquesta pregunta ens ataca el cos, donant més pes al que no ens agrada, al que la societat ens diu que no està bé; i també ens ataca el cor, el paper que tenen les emocions i els nostres pensaments, donant-nos «llibertat» per abusar o retenint-nos en restriccions del que no és bo o ben vist. El resum seria entendre que el cos és la porta per comprendre, acceptar i acollir els desitjos més profunds del cor. El nostre món ens ven idees i valors

Irene Herrero, membre de Notemo, organitzador del congrés «Teologia del cos»

La Irene, la segona per l'esquerra, amb altres joves membres de Notemo.

«El cos és la porta per comprendre, acceptar i acollir els desitjos més profunds del cor»

que fan que el nostre cor i el nostre cos estiguin en una lluita constant, però la teologia del cos ve a dir-te que no és així, que cos i cor estan units per a un desig més gran, que Déu ens va crear així: no ens va crear en lluita, sinó perquè tot el nostre ésser fos estimat i es lliurés per amor.

Com es pot viure en el dia a dia la teologia del cos?

Podem donar molts consells, parlar de moltes coses, formar-nos molt... però cada dia és una lluita. Una batalla entre la raó i el cos, entre el que vols i el que hauries de fer, entre el que et ve de gust i el que pots fer... L'ésser humà és molt complex (i això és tan meravellós!). L'important és tenir els ulls oberts al que et trobis en el dia a dia. Perquè, al final, la teologia del cos no és només

sexualitat: parlem d'una cosa que té en compte des de les relacions sexuals fins a com em sento quan em miren. Si vius l'avui i reflexiones una mica el que has viscut durant el dia, a poc a poc connectaràs més el que et passa amb el que aprens en teologia del cos: que quan t'has enfadat amb algun amic en realitat és perquè no et vols sentir rebutjat, o que has fugit d'aquella situació perquè sents que la teva opinió no compta... Tot això ens parla de nosaltres, i el cos, així com el llenguatge verbal, parla. No hi ha cap recepta màgica. Com més em conec i més observo, més conscient soc del que em passa a la vida i li puc posar nom. I, posant nom a aquella situació, puc pensar en una solució i canviar-la. En resum: «Conex-te, accepta't, supera't», com deia sant Agustí.

ROCA,
100 ANYS
D'HISTÒRIA

més a la teva
botiga Roca
i a roca.es

Tota una vida junts formant part
de la vida de moltes famílies, tenint cura
de tu i dels teus.

Roca es projecta cap a un futur
cada vegada més net i confortable,
oferint-te els productes més innovadors,
per fer-te la vida més fàcil.

Ja hem començat a escriure un nou futur
amb tu, el futur comença ara.

Roca